

שובל

מגזין

זימון לאסיפה הכללית של התאחדות בולאי ישראל

לפי סעיף 5 בתקנון העמותה, אישר ועד העמותה קיום אסיפה כללית שנתית ב- 31.3.09.

על סדר היום:

1. הדו"ח השנתי של נשיא ההתאחדות
2. הצגת הדו"ח הכספי השנתי.
3. דו"ח ועדת הביקורת.
4. אישור דו"ח הנשיא, הדו"ח הכספי והמלצת וועדת הביקורת.
5. דיווח מנכ"ל ההתאחדות על חוגי הנוער.

באסיפה הכללית רשאי להשתתף ולהצביע מי שהיה חבר רשום בהתאחדות ב 31 בדצמבר 2008. (ראה סעיף 6.3 בתקנון)

לפי סעיף 5.4 לתקנון – לכל חבר אישי בהתאחדות יהיה קול אחד בלבד בהצבעה.

אין הצבעות באמצעות שליח, בדואר, או ע"י הסמכת אחר. חבר ההתאחדות באמצעות אגודה חברה משתתף ומצביע באמצעות נציגי האגודה בלבד.

לפי סעיף 5.5 לתקנון – אגודות החברות (שהן מלכרי"ם רשומים כחוק) תוכלנה למנות נציג אחד או יותר לאסיפה הכללית.

לפי סעיף 5.6 – נציג (נציגי) האגודה החברה חייב להיות חבר באגודה החברה הממנה אותו כנציג, וחייב להציג כתב מנוי חתום ע"י יו"ר האגודה וכן ע"י המזכיר או הגזבר, המפרש גם מהו מניין הקולות מסך כל חברה שכל אחד מנציגיה מייצג.

לפי סעיף 5.7 – האסיפה הכללית אינה רשאית לדון בנושאים שלא נקבעו מראש בסדר היום.

לפי סעיף 6.3 – נחשבים כחברים מצביעים באסיפה הכללית הזאת רק המופיעים ברישומי ההתאחדות ביום 31.12.08 (במקרה של חברות באמצעות אגודה חייבת האגודה לשלם את דמי החבר עבורם לכל היותר עד 21.3.09)

**האסיפה הכללית תתקיים במוזיאון א"י ת"א,
ביתן הדואר והבולאות ע"ש אלכסנדר,
רמת אביב, רח' חיים לבנון 2, ת"א,
בשעה 17.00.**

תודה על תרומת בולים לנוער:

- למשה קול-קלמן, מקיבוץ להב
- לעפרה דרסלר, לזכרו של בנימין בלומנטל ז"ל
- לדפנה אלרואי, לזכרה של סופי אלרואי ז"ל
- לד"ר אריאל פדרבוש, מת"א
- לראובן מובשובסקי, מרעננה
- להדי אור, מת"א
- לגבריאלה אריאל, מרמת השרון
- לזאב וטובה לרנמן, מכפר סבא
- ליעקב שבתאי, מרמת-גן

תודה על תרומת בולים לספרייה:

- למרגוליס ווליאם, מירושלים
- לאבנר ליון, מכפר סבא
- לאראלה דרור, מגבעתיים

התאחדות
בולאי
ישראל

גליון מס' 76

אדר תשס"ט – מרץ 2009

מחיר: 30 ש"ח

מנוי שנתי: 100 ש"ח

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל
מען המערכת לפניות ולמנויים:

ת"ד 4523, ת"א 61045

טל: 03-6295547

פקס: 03-5259716

E-mail: ipf@netvision.net.il

<http://www.israelphilately.org.il>

מנכ"ל: טיבי יניב

עורך ראשי: משה רימר

עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס

שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

- 4 • הנפקות חדשות בארץ
- 8 • בולים מלמדים בולאות
- 9 • סיור בבית הדפוס
- 15 • טיסה ראשונה ישראל-צרפת!?
- 18 • יודאיקה
- 20 • פעילות בולאית בארץ
- 21 • משלוח מהסופרמרקט האמריקאי
- 21 • קמחא דפסחא
- 22 • כספות צפות
- 23 • זה רעיון.
- 24 • קצור הטאריף
- 26 • בול? בולים
- 27 • כסף הטרור
- 28 • הנפקות חדשות מחו"ל
- 30 • חותמות דואר ישראל

התאחדות בולאי ישראל מציעה למכירה

דפי מזכרת

דף המזכרת	מחיר לקהל הרחב	מחיר לחברי ההתאחדות
תערוכת ירושלים 3000	45	40
תערוכת אשקלון 98	45	40
כנס 13 (1999)	45	40
תערוכת ב"ש 2000	45	40
תערוכת ירושלים 2001	60	55
כנס 16	60	55
כנס 17	60	55
תערוכת תלאבול 2004	60	55
כנס 18	60	55
כנס 19	60	55
תערוכת ירושלים 2006	60	55
כנס 20	60	55
כנס 21	60	55
כנס 22 (2008)	60	55

ספרות בולאית

Philatelic Expertising •

מאת Hellrigl W (נשיא איגוד האקספרטים)
בספר שפע פריטים בולאיים מצולמים ומתוארים בפרוטרוט שעברו
אקספרטיזה מטעם כל אחד ואחד מהאקספרטים; פירוט תחומי
ההתמחות, סוגי התעודות, כיצד יוצרים קשר עם כל אחד מהם, השפות
שהם דוברים, רשימת אקספרטים מהעבר שאינם פעילים יותר, תולדות
האגודה ושירותיה - כל המידע הדרוש לאספן רציני בתחום.
בהוצאת איגוד האקספרטים העולמי. 310 עמודים, כריכה קשה,
באנגלית, צבע מלא,
מחיר בהוצאה - 90 אירו (465 ₪). מחיר שלנו 350 ₪, **לחברי ההתאחדות**
- **200 ₪ בלבד.**

Fakes, Forgeries, Experts •

אסופת מאמרים שנתיים עם תיאור
מקרי זיוף/תיקון שינוי. כל כך בצבע,
פורמט גדול, כריכה רכה, בין 140 ל-
190 עמודים.
בהוצאת אגודת האקספרטים, מחיר
כל כך במקור 50 אירו (265 ₪). מחיר
שלנו 220 ₪, **לחברי ה.ב.י. - 160 ₪ בלבד.**

2. **כרך 11 (אפריל 2008)**

3. **כרך 5 (מאי 2002)**

4. **כרך 4 (מאי 2001)**

5. **כרך 1 (אוק' 1998)** נותר עותק אחד
למכירה

• קטלוג בולי ישראל 1948-2008

עורך משה רימר, הוצאת התאחדות
בולאי ישראל

מחיר 60 ₪, **לחברי ההתאחדות 55 ₪.**

• הגדה בולאית לפסח

מאת משה רימר
הגדה מפוארת עם הטקסט המסורתי
ובו משובצים סיפורים אודות בולים
ומעטפות הקשורים לחג הפסח.
מעניין ביותר ומקורי.

מחיר לעידוד הבולאות 40 ₪, **לחברי
ההתאחדות 35 ₪**

• מנוי לעיתון "שובל - מגזין הבולאים בישראל"

(6 חוברות) 100 ₪

(חברי ההתאחדות מקבלים את העיתון במסגרת תנאי החברות)
המעוניינים בחוברות קודמות - מתבקשים להעביר רשימת החסרים.
חוברת מס 1 ועוד כמה קודמות אלו.
מחיר חוברת ישנה 5 ₪

התשלום במזומן, בהמחאות אישיות או המחאות דואר
(מצטערים - אין אפשרות תשלום בכרטיסי אשראי)

המוטב להמחאות: התאחדות בולאי ישראל.

דמי משלוח לפריט בודד עד משקל 500 גר' 5 ש"ח (רשום 10 ₪).
פריטים נוספים - תוספת 5 ₪ לכל 500 גרם נוספים.
הזמנות בדואר להתאחדות בולאי ישראל - ת.ד. 4523 ת"א 61045.

0.80	3.20	3.20	3.20	--	1994
0.80	3.20	3.20	3.20	--	1995
0.80	3.20	3.20	3.20	--	1996
0.80	3.20	3.20	3.20	--	1997
0.80	3.20	3.20	3.20	--	1998
4.00	16.00	16.00	16.00	סידרה	
		18.00		מי"ר	

22/4/2009

שנת האסטרונומיה הבינלאומית 2009

INTERNATIONAL YEAR OF ASTRONOMY

1.20	4.60	4.60	4.60	ש"ח 2.30	1999
1.80	7.60	7.60	7.60	ש"ח 3.80	2000
4.20	17.00	17.00	17.00	ש"ח 8.50	2001
7.20	29.20	29.20	29.20	סידרה	
		31.20		מי"ר	

22/4/2009

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשס"ט

MEMORIAL DAY 2009

0.80	3.20	3.20	3.20	ש"ח 1.60	2002
		5.20		מי"ר	

ביום 17 בפברואר 2009 הונפקה מעטפות הדפס המיועדת למכתב רשום בארץ עד 50 גרם.

עדכון קטלוג בולי ישראל

בקטלוג מופיעות העמודות הבאות:
מספר קטלוגי, ערך נקוב, ארבעה מחירים לפי מצב הבול (לא חתום עם שובל, חתום עם שובל, לא חתום בלי שובל, חתום בלי שובל).

17/2/2009

TEL AVIV CENTENNIAL

100 שנה לתל אביב

0.80	3.20	3.20	3.20	ש"ח 1.60	1988
1.20	4.60	4.60	4.60	ש"ח 2.30	1989
1.90	7.60	7.60	7.60	ש"ח 3.80	1990
3.90	15.40	15.40	15.40	סידרה	
		17.40		מי"ר	

17/2/2009

EXTREME SPORT

ספורט אתגרי

2.20	8.80	8.80	8.80	ש"ח 4.40	1991
2.70	10.80	10.80	10.80	ש"ח 5.40	1992
2.80	11.20	11.20	11.20	ש"ח 5.60	1993
7.70	30.80	30.80	30.80	סידרה	
		32.80		מי"ר	

17/2/2009

FRUITS OF ISRAEL

פירות ארצנו

0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2014
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2015
9.60	38.40	38.40	38.40	מידור	
		40.40		מידור	

תוויות ביול

1/1/2009 סימה

ציפורים

תב41 1.60 ש"ח 6.00

27/2/2009 סימה

נשר

תב42 1.60 ש"ח 6.00

22/4/2009 סימה

בז אדום

תב43 1.60 ש"ח 6.00

22/4/2009

שנת פולין בישראל - גיליונית מזכרת POLISH YEAR IN ISRAEL

2003 6.10 ש"ח

2003 גלד

מידור

22/4/2009

ISRAELI MUSIC

מוזיקה ישראלית

0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2004
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2005
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2006
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2007
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2008
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2009
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2010
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2011
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2012
0.80	3.20	3.20	3.20	1.60 ש"ח	2013

מוזיקה ישראלית

בחודש אפריל הקרוב עתיד השירות הבולאי להנפיק סדרה ארוכה בת שנים עשר בולים הנושאים על נס שורה של יוצרים ומבצעים בתחום המוזיקה הישראלית.

בשנים האחרונות הלכו לעולמם מספר אמנים ידועים ואהובים, שהפכו לנכס צאן ברזל של התרבות הישראלית. השירים שכתבו, הלחינו או ביצעו משמשים לרבים מזכרת לתקופות השונות בתולדות מדינת ישראל, ולאירועים השמחים והעצובים שהתרחשו בה.

בכוונת השירות הבולאי להציע את הבולים יחד עם תקליטור מוזיקה ייחודי שהופק במיוחד עבור הנפקת הבולים, ויספק לקונה מזכרת בלתי נשכחת מהנוף התרבותי של ישראל.

על היוצרים שהונצחו בבולי הסדרה כתב ערן ליטוין, עורך הסדרה, את הדברים הבאים:

• **זוהר ארגוב** התש"ו-התשמ"ח 1955-1987

"הפרח בגני" – "את הניחוח המתוק הפרח בגני"

גדול הזמר היס-תיכוני, שכונה "הזמיר" בשל קולו המיוחד. למרות קריירה מוזיקלית קצרה, הפך למודל לזמר מזרחי. תרומתו הגדולה לזמר העברי היא בכך שהצליח לפרוץ לתודעת הכלל, בתקופה שבה זמרים מזרחיים לא זכו להכרה ארצית. להיטיו, כמו "אלינור" ו"הפרח בגני" הפכו לקלאסיקה במוזיקה הישראלית.

• **סשה ארגוב** התרע"ה-התשנ"ו 1914-1995

"פנס בודד" – "היה היה פנס בודד בקצה שכונה"

פסנתרן ואחד מגדולי המלחינים הישראלים, אשר ליווה את הזמר העברי מימי קום המדינה. עיקר תרומתו בעבודה עם הלהקות הצבאיות והאזרחיות ובמוסיקה שהלחין לתאטרון. הלחין למעלה מאלף שירים, חלקם הפכו לנכסי צאן ברזל בזמר העברי. ייחודו היה ביצירת הרמוניה בין הקול למנגינה, שהפכה לסימן ההיכר של לחניו.

• **מאיר אריאל** התש"ב-התשנ"ט 1942-1999

"שדות גולדברג" – "ילדתי שלי אל תלכי לבדך"

החל את דרכו כזמר בחבורת הזמר של קיבוץ משמרות והתפרסם כצנחן מזמר בימי מלחמת ששת הימים. בתום המלחמה התגורר בארה"ב והושפע ממוסיקת הפולק האמריקאית. תרומתו העיקרית כמשורר, כמלחין וכזמר טמונים בכתיבתו המקורית והייחודית ובאופן שבו השתמש בשפה העברית בשיריו.

• **יוסי בנאי** התרצ"ב-התשס"ו 1932-2006

"אני וסימון ומואז הקטן" – "היינו ילדים וזה היה מזמן"

החל את דרכו כשחקן בלהקת הנח"ל וב"הבימה". כזמר, סגנון שירתו ובחירת שיריו הושפעו רבות מהשנסונים הצרפתיים. סגנון הייחודי, קולו העמוק ונוכחותו הבימתית היו לסימני ההיכר שלו כשחקן, כבדרן וכזמר. שיריו ודמותו נקשרו לעיר הולדתו, ירושלים, עליה כתב שירים וסיפורים.

• **שושנה דמארי** התרפ"ג-התשס"ו 1923-2006

"כלניות" – "כלניות אדמדמות אדמוניות"

קולה העוצמתי, אישיותה הבימתית והשירים שבציעה הפכו אותה למלכת הזמר העברי, והיא זכתה לתהילה עוד בימי טרום המדינה בעיקר בזכות השיר "כלניות". השילוב בין סגנון שירתה לטקסטים וללחנים ששרה הפך את שירה לסמל לתרבות המתהווה בארץ, לכור ההיתוך הישראלי, לשילוב בין המזרח והמערב.

• **משה וילנסקי** התר"ע-התשנ"ז 1910-1997

"מגדלור" – "הוא ידע שאין בחוף שום מגדלור"

פסנתרן, מנצח ואחד מגדולי המלחינים הישראלים. החל לעצב את היצירה המוזיקלית הישראלית כבר בראשית שנות ה-30' כמנהל מוזיקלי בתיאטרון, כמלחין ללהקות הצבאיות וכמנצח על תזמורת "קול ישראל". הלחין מהיפים שבשירי הארץ וליווה את גדולי הזמר העברי.

• **עפרה חזה** התשי"ח-התש"ס 1957-2000

"תפילה" – "תן לנו אור ושמחת נעורים"

החלה את הקריירה המוזיקלית שלה בסדנת התיאטרון של שכונת התקווה ובפסטיבל הזמר המזרחי, אך פרצה לתודעה הארצית בסוף שנות ה-70 בסרט "שלאגר" עם הלהיט "שיר הפרחה". במהרה זכתה למקום של כבוד במוסיקה הפופולארית ופרצה לקריירה בין-לאומית מצליחה בזכות כישרונה המוזיקלי, קולה הייחודי והחם והגוון האתני של שירה.

• **עוזי חיטמן** התשי"ב-התשס"ה 1952-2004

"אדון עולם" – "אדון עולם אשר מלך"

בין היוצרים והמבצעים הפופולאריים והמגוונים ביותר בזמר העברי. מזוהה כיוצר לילדים בשל הופעותיו בפסטיבלי ילדים, בתוכנית הטלוויזיה המיתולוגית "פרפר נחמד", אך גם כתב שירי פופ לצד שירים ים-תיכוניים, פוליטיים, חסידיים, בהם "אדון עולם", "נולדתי לשלום" ו"כאן" שייצג את ישראל באירוויזיון 1991.

• **אריק לביא** התרפ"ז-התשס"ד 1927-2004

"שיר הקטר" – "בתחנה בבאר שבע עמד קטר"

החל את הקריירה המפוארת שלו כשחקן וכזמר שירי ארץ ישראל. עשייתו המגוונת נפרסה על כמחצית המאה וכללה מאות שירים, השתתפות במחזות זמר, הצגות, הופעות בידור וסרטים. סגנון שירתו הייחודי חיבר בין הדורות השונים ובין השפה העברית לקהל ולמוזיקה העכשווית והפך אותו לאחד מעמודי התווך של הזמר העברי.

• **אהוד מנור** התש"א-התשס"ה 1941-2005

"אין לי ארץ אחרת" – "אין לי ארץ אחרת"

הפזמונאי הפורה ביותר בישראל, שיצירתו המגוונת כוללת תרגום מחזות וכתיבת למעלה מאלף שירים, לתיאטרון, קולנוע, ילדים, ומוזיקה פופולארית. שיריו, בהם "בשנה הבאה", "הלוואי" ו"אין לי ארץ אחרת", הפכו לנכסי צאן ברזל. שיריו הצליחו לבטא את הלך הרוח הציבורי בתקופות שונות והפכו למעין המנון לאומי.

• **יאיר רוזנבלום** התש"ד-התשנ"ו 1944-1996

"שיר לשלום" – "לכן רק שירו שיר לשלום"

מלחין, מעבד, שמזוהה בעיקר כמנהל המוזיקלי וכמנצח של הלהקות הצבאיות וכמי שגילה כמה מגדולי הזמר העברי בתחילת דרכם. מרבית מלחיני הפכו לנכסי צאן ברזל במוזיקה הישראלית, בהם "שיר לשלום" שהפך לסמל לאחר שהושר על-ידי ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל בטרם הירצחו.

• **נעמי שמר** התר"צ-התשס"ד 1930-2004

"ירושלים של זהב" – "ירושלים של זהב ושל נחושת ושל אור"

היוצרת המזוהה ביותר עם עולם הפזמון הישראלי שלאחר קום המדינה. כתבה והלחינה מאות מהשירים שהפכו לקלאסיקה ישראלית בעיקר בזכות השילוב המופלא שבין המילים למנגינות, ובראשם "ירושלים של זהב", "לו יהי", "חורשת האקליפטוס" ורבים אחרים, שקיבעו את מקומה כפזמונאית הלאומית.

הבינלאומית. בולי האסטרונומיה שיונפקו בחודש אפריל הקרוב הודפסו בגיליונות בעלי שוליים מעוטרים, המדגישים אלמנטים מסוימים המופיעים בתמונת הבול.

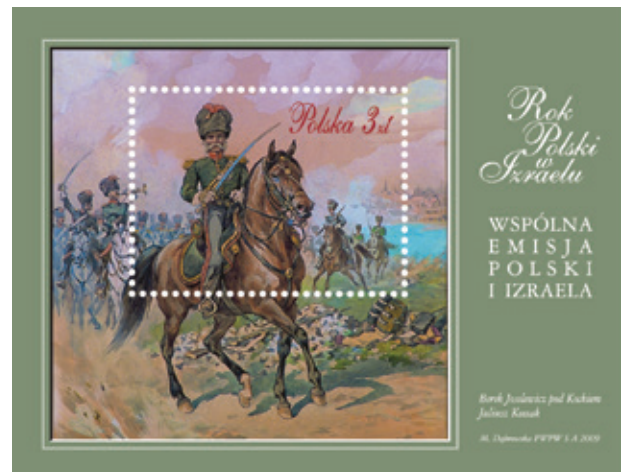

תווית מאו"ר חדשה

ביום שלישי 17 במרץ 2009 תוכנס לשימוש בבתי הדואר תווית מאו"ר חדשה ועליה דגל ישראל מתנפנף ברוח על רקע שמיים כחולים. לתווית, שעוצבה על ידי דויד בן הדור, נוספו "שיניים" על מנת לשוות לה מראה הדומה לבול רגיל.

הנפקה משותפת ישראל - פולין

בחודש אפריל 1993 הנפיקה ישראל את הבול המשותף הראשון בתולדותיה. היה זה בול שהונפק יחד עם פולין, והוקדש לזכר קורבנות השואה והלוחמים בגטאות. שש עשרה שנים חלפו, ובחודש אפריל הקרוב ינפיקו ישראל ופולין בול משותף נוסף.

גיליונית המזכרת המשותפת מציגה הפעם את דמותו של הלוחם היהודי פולני המפורסם ברק יוסלביץ', שהפך בפולין לסמל של גבורה ומאבק בכיבוש הזה.

ברק יוסלביץ' נולד בעיירה הסמוכה לווארשה במחצית המאה השמונה עשרה, ובבגרותו מצא את פרנסתו כסוחר בשירותו של הבישוף המקומי. חייו השתנו ללא הכר עם השתלטות רוסיה על פולין בסוף המאה השמונה עשרה.

בשנת 1794 פרץ המרד הפולני כנגד הכובש הרוסי, וברק יוסלביץ' התגייס גם הוא למאבק. הוא הקים גדוד של פרשים יהודיים שהתמודדו בקרב ההגנה על וארשה מול הכוחות האימתניים של הפרשים הקוזאקים, והמשיכו במלחמתם למרות האבידות הרבות שספגו. ברק יוסלביץ' עצמו נפל בשבי, אולם הצליח להימלט ולחזור לשדה הקרב. גבורתם של הפולנים, ושל הלוחמים היהודים בכלל זה לא הועילה, והמרד דוכא בידי כוחותיו העדיפים של הצאר הרוסי. ברק יוסלביץ' עבר לאיטליה, שם הצטרף לכוחות פולנים שנלחמו בשורותיו של צבא נפוליון. יוסלביץ' הצטיין בקרבות בהם השתתף, ומונה למפקד של גדוד פרשים פולני.

מסכת הקרבות בחייו של ברק יוסלביץ' לא תמה. בשנת 1809 יצא פעם נוספת בראש חייליו למאבק על עצמאות פולין כנגד כוחות הצבא האוסטרי. בקרב שנערך ליד העיירה קוצק נלחמו הפולנים בגבורה, אולם האוסטרים ניצחו בעזרת כוחם העדיף, וברק יוסלביץ' נפל בקרב. בגיליונית המזכרת מופיעה דמותו של הלוחם היהודי האמיץ כשהוא רכוב על סוסו בקרב האחרון בחייו. התמונה צוירה כתשעים שנה לאחר מותו על ידי צייר פולני מפורסם בשם יוליוש קוסאק.

אסטרונומיה - גיליונות מעוטרים

לרגל מלאת 400 שנה להמצאת הטלסקופ האסטרונומי בידי גלילאו גליליי הכריז ארגון אונסק"ו על שנת 2009 כשנת האסטרונומיה

בולים מלמדים בולאות

ביום 17 בפברואר 2007 הנפיק השירות הבולאי שלושה גיליונות של בולים דביקים מן המניין, המיועדים לשימוש שוטף בסניפי הדואר. בגיליונות אלו הוכנסו מספר חידושים הראויים לתשומת לב.

ראשית, המנורה הקטנה המודפסת בשולי הגיליון בפינה השמאלית העליונה. המדובר בסימן שמטרתו לציין את מספר הדפסה של הבולים מן המניין. כאשר יאזל המלאי של הבולים מסוג זה, והשירות הבולאי יזמין הדפסת מלאי נוסף מהם בבית הדפוס, יופיעו בשולי הגיליונות מן ההדפסה השנייה שתי מנורות, שלוש מנורות, וכך הלאה.

סימן כזה משובץ מזה מספר שנים בבולים של מדינות דוגמת אוסטרליה וניו זילנד. אוסטרליה נוהגת לשלב דובי קואלה קטנים בשולי הגיליונות, בעוד ניו זילנד משלבת בבוליה ציפורי קיווי קטנות. המספר הגדול ביותר של "קיוויים" שניתן למצוא על בולי ניו זילנד עומד כיום על שמונה ציפורים.

יש לקוות שהשירות הבולאי יתמיד בעדכון מספר המנורות שיודפסו במהדורות הבאות.

החידוש השני משמעותי הרבה יותר. השירות הבולאי בחר לנצל את צידם האחורי של גיליונות הבולים על מנת להעמיק את הידע הבולאי בקרב הציבור הרחב. אדם שיקנה את גיליון הבולים בבית הדואר יוכל ליהנות מן הרכישה גם לאחר שישתמש בכל הבולים הדבוקים עליו. בציודו האחורי של הגיליון הוא יוכל לקרא כיצד הוכנו בולי ישראל הראשונים (ולראות תמונות של ההגהות השונות שהוכנו קודם לגיבוש בולי דואר עברי), מה מייחד את בולי ישראל מיתר בולי העולם (ומה הוביל להצמדת השובר לבולי ישראל הראשונים), או מה התהליך הכרוך בהנפקת בול ישראלי חדש.

יש לקוות שהשירות הבולאי ימשיך ביזמה יפה זו, ויחפש דרכים נוספות להעברת מידע בולאי לציבור. כריכות של קונטרסים, שולי מעטפות ההדפס, או אפילו צידו האחורי של בול הדואר, בכולם מקום פנוי להפצת מידע ולקידום התחביב.

כיצד נולד בול חדש בישראל?

השירות הכוללי בישראל מפיק בולים חדשים מספר פעמים בשנה. תוך הקפדה על תהליך מסודר שטועד להבטיח הנפקת בולים מעניינים ואיכותיים.

בחירת הנושאים
אחת לשנה מתכנסת
הרובת לבולים ודורשים
הרעיונות להנחות את
שבע מורכבת רשימה
עיצוב הבולים
בעקבות ההחלטה שהיו
השירות הבולי תחוק
הבול עתה תהיה
ליצור את הבול על פי
הבול
בחירת הנושאים
הדורשים והמכונה בשם
עדות ישומה מתכנסת
בשם למצור שילוב

ום "סקיצה", שהגיש המעבד, שעבר להחלטה
ת בשירות הבואי באשר את היצירה המועמדת
מתקשר לזהים המעבד לבצע שינויים אחרונים

הדפסת הבולים
בבית הדפוס מקטנים את התרשים לגודל המסי של ה

כול משכילים את תמונת הבול על מנת ליצור כך, אמרו בידי המהפכנים בשכבת דבוק. השיחות לעיצוב שובתה, בשלב זה מודיעים על הבולים מסמך הסדרה של כל גיליון בולים.

הפצת הבולים
 כיום ההנפקה מסיין השירות הכולל את הבולים החדשים אל סניפי הדואר ברחבי הארץ. לשימוש קהל
 שולחי הסכומים, בעסקי נשלוחים הבולים החדשים לאספני הבולים, שנושמו כסומים בשירות הכולל.

 Pine Barrens State Park

השירות הבולאי - מודעת פרסום ב-100,000 עותקים • 052-8877000 • טל: 052-8877000
www.israelpost.co.il • e-mail: philip@israelpost.co.il • 052-8877000 • 052-8877000

כיצד הוכנו בולי ישראל הראשונים?

בחדש נובמבר 1997, לאחר החלטת האו"ם על הקמת המדינה היהודית הוזמנו שלושה מעצבים גרפיים מהבולטים בקרב להגיש הצעות לעיצוב הבולים הראשונים של המדינה החדשה. מבין ההצעות נבחר העיצוב של אטנה וליש, שהגיע להציג על הבולים מטבעות ופתיקים מתקופת ימי בית שני ואסרד בר כוכבא.

כחסיסה שבאות לפי המועד המסוכן להכרזת המדינה החל ההכנות להדפסת הבלים הבריטים עדיין שלטו בארץ. והיה אורן לבצע את ההדפסה בחשאי, בתנאי מחתרת. בפני העושים במלאכה עמדו קשיים רבים, שרקו במבטאם המפורסם:

במסגרת זו, ומטעם ההחלטה שהתחוללה בדבריו האחרים, הודעתו מאליו לירושם בן-ציון, כי יורש את הירושה ליהודה בן-ציון, בהתאם לרצון האב. בירושם הודעתו הסתירה את שמו של יהודה בן-ציון, וכתב "האב" וסמכות נקבום השוכר מסופר גורמים שונים. כתוצאה מכך נוצר הבדל בין הו"לם וסמכותם.

בשם ההודעה חתם "האב" לחתום בשמו, לפי הקמת הסדרה אולם עד לסופו של ט"ו סיון ש"ס היה שמו של "האב" הירושמי. שם הו"לם בין השנים שסמכות לבלום.

החשש שהיה שמו "האב" יראו ש"ס, לכנסו החלל שם לחתום עד שיקבע שם הסדרה ולסמכות בשם "האב" יראו ש"ס על ידי הו"לם.

דוד בן חורון על הקמת סדרת הו"לם ש"ס ש"ס, ה"ב ירש"ל, 44 במאי 1968.

בירושם שלחם את הו"לם 44 במאי 1968, עם תחילתו של העיסוק הראשון של סדרת הו"לם והסמכות, חתם על "האב" לטענה כי בלום כפי ששמו הורא בירושם.

 LINER

מה מיוחד את בולי ישראל?

[illegible]

מדינת ישראל היא היחידה בעולם שכל בוליה, ללא יוצא דופן, הכלול, הנוסק עם שובל.

דואר ישראל

סיור מודרך בבית הדפוס

כתבה מצולמת המציגה את השלבים השונים בתהליך הדפסת תוויות הביול של ישראל.

מאת: משה רימר

על מנת להדפיס את הבולים, יש צורך בביצוע שורה של תהליכי הכנה, שמטרתן לייצר את גלופות ההדפסה מהן תתבצע ההדפסה.

למה "גלופות" רביבים? מדוע לא ניתן להסתפק בגלופה אחת?

כדי להדפיס תוויות צבעוניות יש צורך בביצוע תהליך מקדים המכונה בשם "הפרדת צבעים". אני מניח שמרבית הקוראים מכירים את שלושת צבעי היסוד, אדום, צהוב, כחול, ויודעים כי ניתן לייצר כל צבע שהוא על ידי ערבוב של שניים מצבעי היסוד. אם נערבב לדוגמה את הצהוב והכחול יתקבל צבע ירוק, ואם נערבב אדום וצהוב נקבל צבע כתום. אם כך, מה שנדרש הוא לייצר גלופה אחת עבור כל אחד מצבעי היסוד, וכאשר נדפיס על אותה הנקודה בנייר גם צבע צהוב וגם צבע כחול, תתקבל נקודה בצבע ירוק.

אני מבין שתהליך הפרדת הצבעים מחייב לייצר שלוש גלופות, נכון?

לא. יש צורך לייצר ארבע גלופות. אחת עבור כל אחד משלושת צבעי היסוד, ועוד גלופה אחת עבור הצבע השחור. אמנם מערבוב של כל שלושת צבעי היסוד ניתן לקבל צבע שחור, אולם צבע זה נראה חיוור ולא איכותי, ולכן נהוג להדפיס את הצבע השחור בנפרד. בתמונה שמימין צולמו זה בצד זה הציור המקורי של החיוואי כפי שצויר על ידי טוביה קורץ, והתווית המעוצבת כפי שתכנן אותה רונן גולדברג. אם נביט על דף העיצוב בצידה השמאלי של התמונה, נוכל לראות את הדרך בה מפורטים ארבעת צבעי היסוד המרכיבים את תמונת התווית. בדף זה רשומות הנחיות שונות לבית הדפוס כיצד יש להדפיס את התווית על מנת שהתוצר הסופי יתאים לכוונתו המקורית של המעצב.

תוויות ביול בנושא ציפורים

במהלך השנתיים הקרובות מתכנן השירות הבולאי להנפיק בהדרגה סידרה בת עשר תוויות ביול חדשות בעלות נושא משותף - ציפורים. בשנת 2009 יונפקו ארבע תוויות ועליהן תמונות של דורסי יום, ובשנת 2010 יונפקו ארבע תוויות ועליהן תמונות של דורסי לילה. שתי תוויות נוספות, המציגות קבוצות ציפורים לא מזהות, מיועדות להחליף את התוויות הרגילות המותקנות במכונות הביול האוטומטיות ברחבי הארץ.

בהכנת התוויות השקיע השירות הבולאי מאמץ רב על מנת להבטיח תוצר יפה ואיכותי במיוחד. התוויות עוצבו בידי רונן גולדברג, ששילב בהן את תמונות הציפורים היפהפיות שצוירו בידי טוביה קורץ.

המדובר בלוח גמיש העשוי חומר פולימרי מיוחד הרגיש לאור (כמו פילם). את הלוח הגמיש "מלבישים" על גליל מתכת בקוטר המתאים למכונת הדפוס בה עומדים להשתמש, כשמעליו לוח הצילום המתאים. גליל המתכת מוכנס למכונה המקרינה אור חזק.

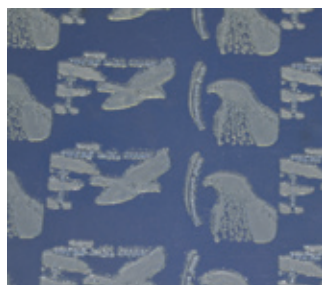
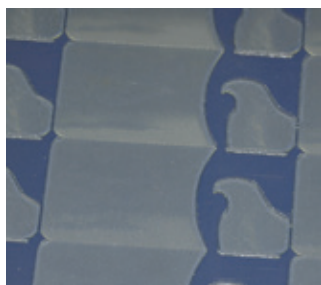

אותם מקומות בלוח הפולימרי שנחשפו לאור משנים את תכונותיהם הפיזיות והופכים לקשיחים ועמידים במיוחד. החלקים שלא נחשפו לאור (כיוון שהיו מכוסים על ידי החלקים הכהים של לוח הצילום) נותרים רכים יותר.

בשלב הבא מסירים את הפילם העוטף את הלוח הפולימרי, ומכניסים את גליל המתכת למכונה אחרת, המתזיה מים בלחץ גבוה על לוח ההדפסה.

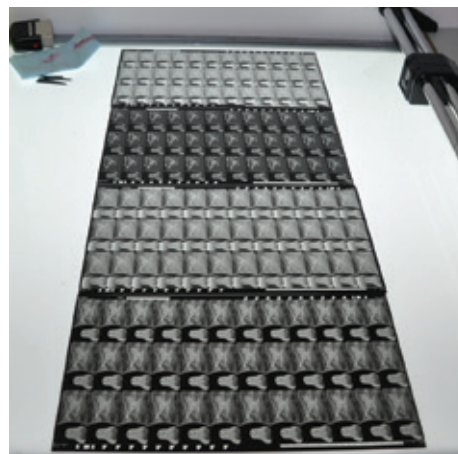

אותם חלקים שנותרו רכים נשחקים על ידי המים ומוסרים מפני הגלופה. הם מותירים את אותם חלקים שהתקשו במכונת האור כשהם בולטים מפני השטח.

תהליך הכנת גלופות ההדפסה

ישנן דרכים רבות לייצור גלופות ההדפסה, וזאת בהתאם לשיטת הדפוס בה משתמשים, ולאיקות של התוצר המבוקש. בחברת "תדביק" הודפסו התוויות בשיטת בלט, והגלופות הוכנו בתהליך של צילום. באמצעות תוכנות מחשב גרפיות מתאימות בוצע תהליך של הפרדת צבעים, והוכנו ארבעה לוחות צילום (נגטיב). כל לוח צילום מתאר את האזורים אותם יש להדפיס באחד מארבעת צבעי היסוד. בתמונה ניתן לראות את ארבעת הפילמים מונחים זה בצד זה על שולחן האור.

יש להקפיד ולבדוק היטב את לוחות הצילום, מאחר וכל תקלה או כתם קטן שלא יתגלה בשלב זה, יחייב לחזור על התהליך כולו מן ההתחלה, או להתפשר על תוצר פחות איכותי.

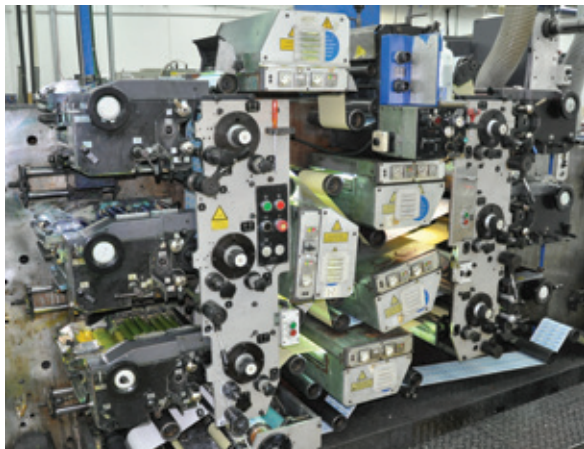

כעת, הגיע הזמן ליצר את הגלופות עצמן, כלומר את הלוח עליו ימרחו את הדיו וידפיסו את הבולים. בשיטת דפוס מסוג "בלט" מורחים את הדיו על החלקים הבולטים מפני השטח של לוח ההדפסה (בדומה לחותמות דיו ידניות), ולפיכך יש לגלף ולהרחיק מלוח ההדפסה את כל אותם חלקים שלא אמורים להיות מודפסים.

האם הרחקת החלקים המיותרים נעשית באופן ידני?

היו זמנים בעבר בהם אכן בוצע תהליך זה באופן ידני, אולם כיום הטכנולוגיה המתחכמת באה לעזרת אנשי הדפוס. הסוד טמון בסוג החומר ממנו עשויה הגלופה.

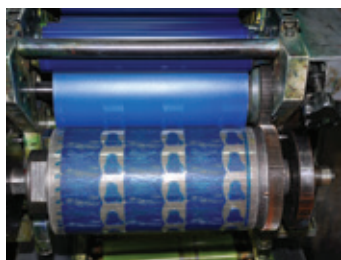
מכונת הדפוס ששימשה להדפסת תוויות הביול כוללת שש יחידות הדפסה שבכל אחת מהם ניתן להרכיב גלופה להדפסת צבע שונה.

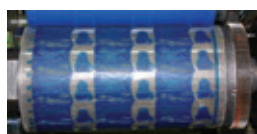
מדוע יש צורך בשש גלופות? הרי אמרנו שלצורך הדפסה בהפרדת צבעים נדרשות ארבע גלופות בלבד.

הדפסה בארבעה צבעים היא המינימום הדרוש על מנת להדפיס תמונה צבעונית, אולם לעיתים יש צורך בצבעים נוספים. כבר דיברנו על כך שאת הצבע הירוק ניתן לקבל באמצעות שילוב של צהוב וכחול, אולם אם רוצים צבע איכותי ומדויק של ירוק מגוון מסוים, עדיף לעיתים להכין גלופה נוספת, חמישית, ולהשתמש בה כדי להדפיס בדיו ירוקה. ככל שמדפיסים את הפלט במספר גדול יותר של צבעים, כך יתקבל תוצר איכותי יותר. במקומות שונים בעולם מקובל להדפיס בולים בשישה צבעים ואף יותר מזה, אולם דבר זה מייקר מאוד את עלות ההדפסה, ולא תמיד יש בכך צורך.

בהדפסת תוויות הביול נעשה כאמור שימוש בארבע מתוך שש יחידות ההדפסה. בכל יחידת הדפסה מרכיבים את גליל המתכת העטוף בגלופה, ומצמידים אליו גליל נוסף מחומר גמיש עליו מרוח דיו באופן אחיד.

וכך נראות ארבע הגלופות לאחר מריחת דיו בצבע המתאים:

לאחר בדיקה נוספת הבוחנת שהתהליך בוצע בשלמותו, לוחות ההדפסה מוכנים לעבור אל מכונת הדפוס.

הרכבת הגלופות על מכונת הדפוס

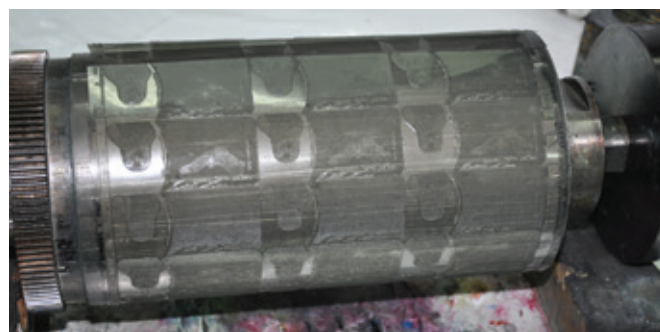
את לוחות ההדפסה המוכנים יש להרכיב על גלילי מתכת מיוחדים המשתלבים במכונת הדפוס. המדובר במלאכה עדינה החייבת להתבצע בדיוק רב.

המפעיל מצמיד את קצה לוח ההדפסה אל גליל המתכת, ומסובב את הגליל במהירות על מנת שהלוח הגמיש יעטוף את הגליל בלי קמטים או רווחים. פעמים רבות התהליך אינו מצליח, ועל המפעיל לקלף את הלוח הגמיש מעל גליל המתכת ולחזור על הפעולה שוב ושוב.

כשמתקבלת התוצאה הרצויה, לוח ההדפסה הגמיש עוטף את גליל המתכת באופן מושלם, אפשר להתחיל בתהליך ההדפסה.

מתחילים להדפיס

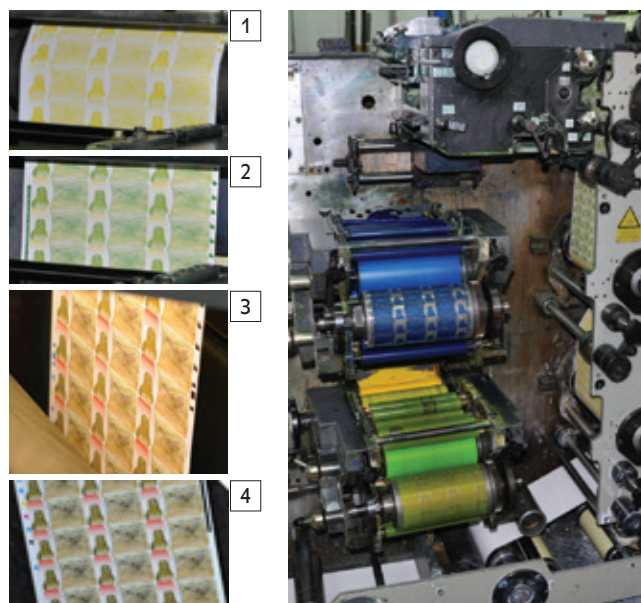
בקצה האחד של מכונת הדפוס מרכיבים גליל גדול של נייר רציף (הנראה כמו גליל גדול של נייר טואלט). המדובר בנייר המורכב משתי שכבות: שכבה עליונה העשויה נייר לבן דביק ומבריק ושכבה תחתונה העשויה נייר בסיס בצבע צהבהב.

האם לא מדפיסים את התוויות על נייר המחולק למדבקות?

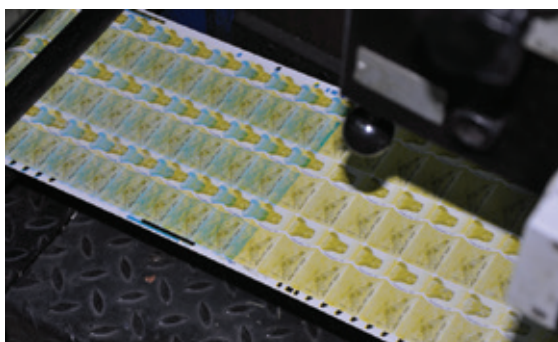
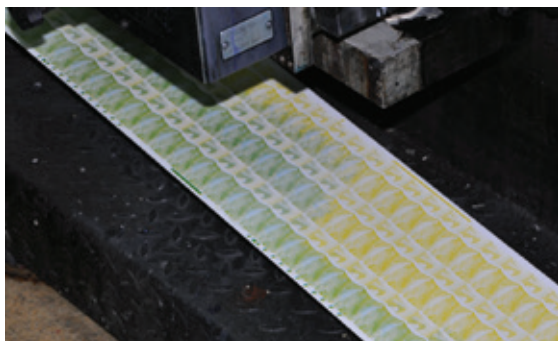
לא. ההדפסה מתבצעת על נייר מלא שאינו מחולק למדבקות. רק בהמשך התהליך יתבצע החיתוך של הנייר למדבקות בודדות. הנייר עושה את דרכו בתוך מכונת הדפוס עד ליחידת ההדפסה הראשונה שם הוא "פוגש" את הגלופה הראשונה המדפיסה עליו את הדיו הצהוב. הנייר ממשיך בדרכו אל עבר יחידת ההדפסה השנייה שם מצטרפת הדיו הכחולה וכך הלאה.

בתמונה הימנית למטה הוצאו גלילי ההדפסה ממקומם על מנת שאפשר יהיה לראות את הנייר המודפס למחצה. בתחתית המכונה הנייר עודנו לבן, גבוה יותר ניתן לראות את הצבע הצהוב, ובמעלה המכונה ניתן לראות את התוויות בתוספת הצבע הכחול.

איך מצליחים להדפיס את כל הצבעים בדיוק זה על גבי זה?

שאלה מצוינת, והתשובה לכך אינה פשוטה כלל. כאשר מתחילים להריץ את מכונת הדפוס, התוצאה אינה נראית יפה כלל ועיקר. הצבעים אינם יציבים, שכבת הדיו על גלופות ההדפסה אינה חלקה ואחידה, והגלילים השונים אינם "פוגעים" באותו המקום בנייר.

נדרשת עבודה רבה של אנשי הדפוס על מנת לכוון את פעילותה של מכונת ההדפסה ולגרום לה להדפיס תוויות תקינות ויפות. במהלך שלבים אלו של הדפסת סרק וכוונון המכונה מודפסות מאות ואלפי תוויות פגומות המכונות בלשון הבולאית "פסולת דפוס". (יש להבחין בין פסולת דפוס ובין גהות צבע המודפסות בכוונה תחילה על מנת לבחון את טיב הדיו ואיכות הגלופה).

הוספת שכבת מגן

לאחר שהנייר הרציף עבר דרך ארבע יחידות ההדפסה, והתוויות מודפסת בארבעה צבעים כנדרש, ממשיך הנייר בדרכו לעבר יחידת ההדפסה הנוספת.

למה? הרי כבר הדפסנו את כל ארבעת הצבעים.

יחידת ההדפסה הנוספת מיועדת להוסיף על התוויות חומרים מיוחדים, דוגמת שכבת הזהב שהודפסה על תוויות חג המולד 2008.

על תוויות הציפורים, כמו על מרבית תוויות הביול הקודמות, הודפסה שכבת מגן של לכה, המקנה לתוויות ברק ומגינה על צבעי הדפוס.

הנייר הרציף נלחץ מול גליל מתכת שיש בו סכינים חדות החותכות את הנייר לגודל של תוויות ביול. עובי הסכינים מתוכנן כך שרק השכבה העליונה של הנייר תחתך מבלי לפגוע בשכבה התחתונה של הנייר הנושא.

בהמשך התהליך מוסרים השוליים העודפים של שכבת הנייר הדביק, ועל שכבת הנייר התחתונה נותרות שורות של מדבקות.

בדיקות... ועוד בדיקות...

משך כל תהליך ההדפסה חייבים אנשי הדפוס לעקוב ללא הרף אחר פעילות המכונה. יש לוודא שלא נגמר הדיו באחת מיחידות ההדפסה, שהסינכרון בין יחידות ההדפסה לא נפגע, שהנייר לא עומד להיגמר, ושלא אירעה שום תקלה הפוגעת באיכות התוויות.

בתוך מכונת הדפוס משולבת מצלמה זעירה המצלמת תוך כדי תנועה את התוויות ומקרינה את התמונה על מסך הבקרה של המכונה.

המפעיל יכול לעקוב אחר איכות התוויות ואחר מלאי הדיו שנותר בכל אחת מיחידות ההדפסה.

בנוסף נוטלים אנשי הדפוס מידי כמה דקות תוויות אחת ובוחנים אותה לעומק.

חלוקה למדבקות

הנייר הרציף הולך ומתקרב לסופה של הדרך הארוכה אותה עבר בתוך מכונת הדפוס. נותרה עוד תחנה אחת, שם ממתינים לנייר סכיני החיתוך.

הגליל הגדול נחתך לסרטים צרים.

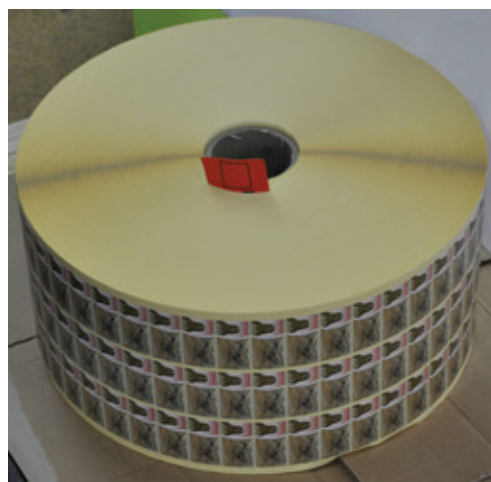
הסרטים נארזים במתכונת של גלילים קטנים, בעלי מספר קבוע של מדבקות בגודל המתאים למכונות הביול.

לתהליך הבדיקה שותף מעצב התוויות, רונן גולדברג, הבוחן את התאמת התוצר להנחיות המקוריות שנמסרו לבית הדפוס בדף העיצוב.

בתום התהליך המתיש מתקבל התוצר המבוקש - גליל עבה ובו מאות אלפי תוויות ביול.

הניסוי

כדי לוודא את תקינות המדבקות, ובעיקר את התאמת שכבת הלכה שהודפסה על התוויות לדיו של מכונות הביול האוטומטיות, נסעו אנשי הדואר אל סניף הדואר הקרוב בכרמיאל, שם מותקנת מכונת ביול. בסיוע עובדי הסניף הורכב גליל המדבקות בתוך המכונה, והודפסו מספר תוויות שהתגלו כתקינות לחלוטין.

תם ונשלם המסע הגדול בבית הדפוס. ברצוני להודות לאנשי דפוס "תדביק" ולאנשי השירות הבולאי על עזרתם האדיבה בהכנת כתבה זו.

חלוקה לסרטים צרים

הגליל העבה נלקח למכונה אחרת בבית הדפוס, בה יחלקו אותו לסרטים צרים ברוחב של מדבקה אחת המתאימים לשימוש במכונות הביול האוטומטיות.

טיסה ראשונה ישראל-צרפת!?

בתגובה להנפקה המשותפת של בול "60 שנות ידידות בין ישראל לצרפת" ולתיעוד שליווה את הבול, מעלה המחבר שורה של שאלות ומבקש להעמיד דברים על דיוקם

מאת: חיים שמיר

מבוא

הנפקת סדרת הבולים שהוקדשה לטיסה הראשונה ישראל-צרפת, במלאת 60 שנה לאירוע, מעלה מספר שאלות עליהן אנסה לענות במאמר זה.

בשנת 1991 פורסם על ידי האגודה לתולדות הדואר של ארץ ישראל ספר בשפה האנגלית בשם "קשרי הדואר של ישראל לחו"ל", אותו כתבתי יחד עם חברי מריון סיגל. בספר הובאו תוצאות מחקר שהתבסס על צילומי מסמכים שאספתי בגנזך המדינה, ועל ראיונות מוקלטים שערכתי עם אנשים שהיו מעורבים בתהליכי משלוח הדואר וקבלתו באותה תקופה. בספר מתואר סדר ההתרחשויות בשירותי הדואר בסוף תקופת המנדט הבריטי על ארץ ישראל, בתקופת מנהלת העם, ובחודשים הראשונים שלאחר הקמת מדינת ישראל.

המטוס המופיע בבול המשותף

על בולי ההנפקה המשותפת מופיעה תמונת מטוס השייך כביכול לחברת התעופה הצרפתית "אייר פרנס". המטוס מופיע ללא סימני זיהוי, וללא סמלים של חברת אייר פרנס מאותה תקופה.

בתמונה המצורפת ניתן לראות מטוס מדגם אחר (לא DC-3) שטס באותה תקופה בשירות חברת אייר פרנס. בחזית המטוס, מאחורי חלונות תא הטייס, ניתן לראות את סמל החברה כפי שהופיע על מטוסייה באותה תקופה.

"AIR FRANCE"

LE PLUS IMPORTANT SERVICE

AÉRIEN MONDIAL, DESSERT :

35 Pays de 4 Continents

P. Chanove & Co, Imp. Courbevoie, 212/2 C6-AR

סמל חברת אייר פרנס

האומנם טיסה ראשונה!?

בולי ההנפקה המשותפת הוקדשו לרגל מלאת "60 שנה לטיסה הראשונה ישראל-צרפת", אולם הטיסה המתוארת בבולים לא הייתה הטיסה הראשונה של חברת אייר פרנס למדינת ישראל. יש עדויות מוצקות לקיומן של טיסות אחרות, שקדמו לטיסה זו.

בספר "קשרי הדואר של ישראל לחו"ל", בפרק הדין בפעילות המשדרים האירופאים של הארגונים היהודיים (דוגמת הסוכנות היהודית), מובא צילום של מברק שנשלח ביום 31 במאי 1948 על ידי מנהל דואר חיפה למנהל הדואר הכללי בתל אביב:

קבלנו ששח שקי דאר אויר ע"י אוירון של חברת אייר פרנס ב 29 למאי 1948 נקודה דאר חיה מרכב משקד אחד מכתבים וחמש שקים דברי דפוס נקודה דאר לא נסגר על ידי דאר הצרפתי אלא על ידי בא כת חסוכנות בפרס נקודה קבלנו גם מכתבים רשומים בלי שום פרוט או רשימה לואי כל ששח נקודה דורכיה הוכנה על ידי חברת האוירונז נקודה חשקים לא נסגרו על ידי דאר הצרפתי אלא ע"י חברת האוירונז שחוביקה פתקים משלח על גבי השקים נקודה חשקל דברי דפוס 148.300 קג מכתבים 32.200 קג ססגר נכר של המכתבים ללא בולים וללא חותמת דאר כל שחוא נקודה נא לחוריני אם לחסיל קנס ובאיזה סכום.

במברק הודיע מנהל דואר חיפה על קבלת 6 שקי דואר, שהובאו לחיפה במטוס אייר פרנס ביום 29 במאי 1948. הוא הדגיש ששקי הדואר לא נשלחו על ידי הדואר הצרפתי, אלא על ידי נציג הסוכנות היהודית בפריז, וכי רבים מן המכתבים הגיעו כשהם ללא בולים וללא חותמות משלוח.

גם הטיסה שהגיעה ביום 29 במאי 1948 לא הייתה הטיסה הראשונה של אייר פרנס לישראל.

מי לקח את הדואר לארצות הברית?

לפי הוראות מנהל הדואר הכללי, כך צריך היה לטפל בדברי הדואר:

מנהל הדואר הראשי תל-אביב והי"ח
לא לסדר משלוח דואר אלא על ידי חברת התעופה
אליה נכנסת לארצות הברית בקצרה לארצות הברית
על אמצעות ים או אוויר ישלח בפקים סגורים קניין וירק
דבר פריז וקצרה ארצות הברית בפקים סגורים ארצות
הברית ארץ ארצות הברית לארצות הברית הארץ הארצות
הארצות הארצות הארצות הארצות הארצות הארצות

(א. דקלוגה) פריז ארצות הברית הארצות הברית
הפק על פריז וקצרה הארצות הברית ארצות הברית
ביום 11/6/48 הארצות הברית 11/6/48 הארצות הברית
ארצות הברית ארצות הברית ארצות הברית
הארצות הברית ארצות הברית ארצות הברית
הארצות הברית ארצות הברית ארצות הברית
הארצות הברית ארצות הברית ארצות הברית
הארצות הברית ארצות הברית ארצות הברית

דואר לארצות הברית אמור היה להישלח על ידי אייר פרנס, ודואר
לבולגריה, הולנד, הונגריה, פולניה, יוגוסלביה וצ'כוסלובקיה צריך היה
לשלוח עם סימון (א דקוברט) "דרך פריז" בתוך שק הדואר של פריז.
מנהל הדואר של תל אביב הונחה להעביר את הדואר לחיפה לא
יאחר מיום חמישי 10 ביוני בבוקר. את שקי הדואר היה צריך למסור
לבא כוח חברת אייר פרנס בשדה התעופה בחיפה.
כל זה טוב ויפה, אך כפי שכתב מר צביקה אלוני במאמרו המצוין
"קבוצת השליחים" (עיתון שובל מספר 74) "במהלך החודשים
הראשונים של מלחמת העצמאות הייתה העיר חיפה במצב של חוסר
סדר" (וזאת בלשון המעטה).
בפועל כך התנהלו העניינים:

ביום 9 ביוני 1948 נחת מטוס צ'כוסלובקי בחיפה בטיסה רגילה,
לפי לוח הזמנים השבועי שלו, והביא עימו דואר מיוון. המכתבים
הועברו לידי נציג החברה הצ'כוסלובקית, שניהל כאמור את הקבלה
והמסירה של הדואר בשדה התעופה בחיפה. שק הדואר לארצות
הברית, שהמתין בשדה התעופה והיה אמור לעלות על המטוס
הצרפתי, נמסר במקום זאת לטיסה הצ'כית, שעזבה בתוך זמן קצר
(המטוסים שהו על הקרקע זמן קצר ככל האפשר, עקב החשש
לביטחונם לאחר ההפצצה המצרית על שדה התעופה של תל אביב).
שק הדואר לארצות הברית הועבר ככל הנראה ברומא לידי חברת
אייר פרנס, אשר הובילה אותו בהמשך הדרך לניו יורק (לא קיימת
אפשרות אחרת, מאחר ובאותם ימים נמשכה הטיסה מחיפה לפראג
או לפריז במטוסי DC-3 יומיים, ויומיים נוספים נדרשו כדי לחצות את
האוקיינוס האטלנטי).

החלפות מסוג זה של שקי דואר ברומא נעשו גם בעבר, כאשר
הדואר הראשון של P.E.D.I., שהובל עד רומא על ידי חברת התעופה
ההולנדית K.L.M., הועבר ברומא לחברת התעופה הצ'כוסלובקית, אשר
הביאה אותו לחיפה ביום 2 ביוני 1948 בערב.

ביום 16 במאי 1948 פורסמה בעיתון "פלסטיין פוסט" ידיעה על
הפצצת תל אביב בידי מטוסים מצריים: "... בהתקפה השנייה, שעתים
מאוחר יותר, הופצץ שדה התעופה שמצפון לעיר (כיום שדה דב),
ומטוס של חברת אייר פרנס שחנה בשדה נפגע".

המכתבים שהביא עימו המטוס שהופצץ הגיעו למשרדי הדואר
בתל אביב ביום 17 במאי 1948. במכתב ששלח מנהל דואר תל אביב
כחודש לאחר מכן, ביום 18 ביוני 1948, הוא הודיע למנהל השירותים
הבינלאומיים כי מאז קבלת אותם מכתבים לא התקבלו משלוחים
נוספים מדואר פריז.

הנדון: - משלוח דואר אייר סתו'ל.
הנני להודיע כי כחאריך 17 למאי
1948 נתקבל משלוח דואר אייר סתו'ל (Paris Aviation
Stranger) שיצא משם ביום 13 למאי 1948, מספרו הסדורי הוא 1.
המשלוח זה לא הכיל סככים רשמיים.
כמו עד היום לא נתקבלו יותר
משלוחים סתו'ל.
הנני כותב לנכונת לנכונת לנכונת

מדינת ישראל מצידה חידשה את שירותי דואר האוויר לצרפת ביום
7 ביוני 1948. יום קודם לכן הפיץ מנהל הדואר הכללי, אליעזר שנקר,
מכתב שבו הנחה את מנהלי הדואר של תל אביב וחיפה כיצד לנהוג
במכתבים אלו.

הנדון: - שירות דואר אייר לצרפת.
שירות דואר האוויר לצרפת (בשני הכוונים) חודש
מהיום.
2. משלוחי הדואר יסגרו במסדר הדואר הראשי בחיפה,
בפקים סגורים נושאי פתק-כתובת חיפה/פריז.
3. את כל סככים דואר האוויר שחל אביב לצרפת יש להעביר
כל יום לחיפה בצורות נושאי פתק-כתובת פתאפים.
4. מנהל הדואר הראשי בחיפה יסדר את העובות הדואר לשדה
התעופה ומסירתם לנציג חברת התעופה הצ'כוסלובקית.
5. התנאי הקודם יסאז לעצ במקור.
6. יש לצרף הודעת תקון (ו.נ.), למשלוח הראשון ולהפניא
העתק למסדר זה.

אני מבקש להפנות את תשומת לב הקוראים לפסקה מספר
4 במכתב, בה נאמר כי מנהל הדואר הראשי בחיפה "יסדר את
העברת הדואר לשדה התעופה ומסירתו לבא כוח חברת התעופה
הצ'כוסלובקית", (היא חברת C.S.A.).

שאלת השאלה מדוע דווקא לנציג של החברה הצ'כוסלובקית?
בספר "קשרי הדואר של ישראל לחו"ל" (בפרק 3) מובאת סקירה על
דמותו של מר ג'ורג' פ תאוסוג, נציגה של חברת C.S.A. הצ'כוסלובקית.
הוא היה קשור לארגון ההגנה, ובראיון מוקלט שערכתי עמו, אמר לי
מר תאוסוג (ז"ל) שהוא היה חבר פעיל בארגון ההגנה, אך עובדה זו
נשמרה בסוד.

(מעטפה מאוסף אותמר קרפובסקי)

על המכתבים שטופלו בעיר חיפה הוטבעה חותמת בצבע סגול המורכבת מאותיות גדולות.

(מעטפה מאוסף אותמר קרפובסקי)

על המכתבים שטופלו בתל אביב הוטבעה חותמת בצבע שחור המורכבת מאותיות קטנות. כל המכתבים הנושאים חותמת מסוג זה נשלחו בטיסה הבאה של החברה הצרפתית. ידועה הטבעת ניסיון (Proof) של חותמת תל אביב שבוצעה בצבע סגול על גזיר נייר.

מנסים לעשות סדר

למנהלת הדואר נודע על אי הסדר במסירה ובהובלה של הדואר על ידי חברות התעופה, והחלה סדרה של התכתבויות בניסיון לארגן את אי הסדר ששרר במשלוחי הדואר לחי"ל (דבר שלא עזר הרבה).

משלוח דואר ראשון מצרפת, אשר נשלח ביום 6 ביולי 1948 על ידי הדואר הצרפתי, הגיע במטוס אייר פרנס לחיפה ביום 8 ביולי 1948. המשלוח כלל מכתבים מלוקסמבורג, אלג'יר, מרוקו ואפריקה המשוניות הצרפתיות. במשלוח זה היו חסרים 120 מכתבים רשומים, ומנהל הדואר בחיפה שלח הודעה למנהלת הדואר בפריז ובה בקשה להסברים. לאחר תלואות רבות נוספות החלו בחודש אוגוסט להגיע משלוחי הדואר במטוסי אייר פרנס באופן סדיר.

המאמר מוקדש לחברי ומורי מרון סיגל.

המטוס הצרפתי מגיע לחיפה

בתיעוד שצורף לבול המשותף נרשם כי "בדרכו לארץ נחת המטוס נחיתת ביניים בבוקרשט, ובהגיעו לארץ הוא הביא עימו דואר מצרפת ומרומניה". למעשה, לא כך היו הדברים.

מטוס אייר פרנס מסוג DC-3, שהגיע לחיפה בערב של 10 ביוני 1948, הגיע בנתיב הטיסה הרגיל שלו עוד מתקופת המנדט הבריטי. נתיב זה כלל את התחנות הבאות: פריז - מרסי - רומא - אתונה - חיפה.

המטוס המריא למחרת היום מוקדם בבוקר, וטס באותו הנתיב עם עצירה בקפריסין למטרת תדלוק. עצירה זו הייתה דרושה כיוון שבארץ היה מלאי מוגבל מאוד של דלק למטוסים.

מטוסי אייר פרנס טסו באותו הנתיב עד יום 5 ביולי 1948, מועד בו השתנה הנתיב לקו פריז - ניס - ברי - אתונה - ניקוסיה - חיפה, וחזרה באותו הנתיב.

Mardi	16.00	D	PARIS	A	21.15
Samedi	19.00	A	NICE	D	18.25
	03.30	D		A	17.45
Mercredi	07.40	A	BARI	D	15.35
Dimanche	10.25	D		A	14.50
	11.10	A	ATHENES	D	11.55
	11.50	D		A	11.05
	15.15	A	NICOSIE	D	07.40
	15.45	D		A	07.10
	18.55	A	HAIFA	D	08.00

קטע ממכתב של חברת אייר פרנס המתאר את המסלול החדש שנכנס לתוקף ביום 7 ביולי 1948. ניתן לראות כי מטוס שהמריא בשעה 16:00 מפריז נחת בחיפה בשעה 18:55 למחרת.

המטוס הצרפתי של חברת אייר פרנס, שהגיע לחיפה ביום 10 ביוני 1948, לא הביא עימו דואר מכל סוג שהוא.

בדרכו חזרה הוא לקח איתו את שקי הדואר לצרפת, שבתוכם היו מכתבים מאזור חיפה בלבד.

ומה עם המכתבים שנשלחו מתל אביב?

כלי הרכב שיצא מתל אביב עם שקי הדואר לא הגיע לחיפה עקב תקלה במכונית. ה"אוטומוביל" (כפי שקראו למכונית באותם ימים) התקלקל בדרך, וכל שקי הדואר הוחזרו למשרד הדואר בתל אביב. השקים נשלחו שוב, במועד מאוחר יותר, לחיפה, והועמסו על הטיסה הבאה של חברת "אייר פרנס" (שבוע מאוחר יותר).

החותמות המיוחדות

המכתבים שנשלחו בשתי הטיסות הללו, האחת מדואר חיפה, והשנייה מדואר תל אביב, הוחתמו בחותמות מיוחדות עם הכתובת "טיסה ראשונה - מדינת ישראל - צרפת". היה נכון יותר לקרוא להן "מכתבי משלוח דואר ראשון", או "קשר דואר אוויר ראשון מישראל", ולא "טיסה ראשונה", כיוון שזו לא הייתה הטיסה הראשונה.

על המכתבים ניתן למצוא חותמות משני סוגים, השונות זו מזו בצורתן ובצבען:

מאת: אריה לין

אנגלוס גוטפריד גולו מאן – יהודי

לא אחת תהינו וחקרנו אישים שונים כדי לגלות מוצאם היהודי. לעיתים יש הרגשה מוזרה מעט בחיפושים המשוניים, בבחינת "חיפוש מעיינות באוקיינוס" ולאומנות יתרה, אבל לעתים יש סיפוק...

בימים אלה נמסר ע"י הדואר הגרמני על הנפקה חדשה של בול זיכרון עם דיוקנו של הסופר **גולו מאן**, בנו של הסופר תומאס מאן. הסופר הגרמני הנודע תומאס מאן אינו יהודי, כידוע, ולא הייתה שום סיבה לחקור מוצאו, אולם נזכרתי שתומאס מאן היה נשוי ליהודיה אחת בשם **קטיה פרינגסהיים**, בת למשפחה מכובדת של אינטלקטואלים יהודים בגרמניה. לזוג קטיה ותומאס מאן נולדו שישה ילדים – קלאוס, אריקה, אנגלוס גוטפריד, מוניקה, אליזבת ומיכאל (לא בהכרח בסדר הנ"ל).

עתה, כשבגרמניה צפוי להופיע בול לזכרו של גולו מאן, היה צורך לברר פרטים על האיש שזה שמו. מצאנו כי "גולו מאן" הוא כינויו של אנגלוס גוטפריד, בנה של קטיה פרינגסהיים. אם כך, הרי שיש לנו בול חדש עם יהודי כשר למהדרין מבחינה הלכתית.

ולמה "גולו"? פשוט מאוד. בילדותו אימץ לעצמו את השם "גולו", והוא נשאר לו גם בבגרותו, כאשר התפרסם כסופר נודע.

תערוכת יודאיקה בפולין

תערוכת יודאיקה מעורבת, בה הוצגו תשמישי קדושה יהודיים, לרבות ספר תורה ומיני סמלים יהודיים, לצד מסגרות תצוגה של בולי ישראל, נערכה באחרונה במוזיאון הדואר הפולני בעיר וורוצלב (ברסלאו לשעבר). התערוכה נערכה בחסות איגוד הקהילות היהודיות בפולין, במסגרת האירועים שהתקיימו תחת הסיסמה "ימי יהדות" (גם בישראל היו אירועים מקבילים במסגרת "שנת פולין בישראל").

בין המציגים באגף הבולאי הוצג אוסף "ישראל" של האספן **יוזף ויצקובסקי** ובו כל בולי ישראל החל מקום המדינה בשנת 1948. אוסף אחר של אספן מוארשה, **בוגדאין צמריס**, הציג כלילים של דואר ישראל, כלומר איגרות אוויר, גלויות מאוירות ומיני הופעות חריגות בתחום זה. האוסף המחקרי שהוצג בתערוכה זו שייך לעורך כתב העת הפולני הנודע "פילטליסטה", ובו מחקר על תוויות רישום של ישראל.

בעל האוסף, **ברוניסלאב ריינובסקי**, מחזיק באוסף רב היקף של תוויות דואר רשום בישראל, לרבות תוויות של המנדט הבריטי והרשות הפלסטינאית. דואר פולין הקדיש למאורע חותמת אירוע מיוחדת עם סמל מנורת ישראל במרכזה. במעמד הפתיחה השתתפו נציגי הממסד הבולאי בוורוצלב וכן הרב הראשי, הרב יצחק חיים רפפורט, ויו"ר הקהילה היהודית בעיר וורוצלב, יוזף קוד'וק.

2009 – שנת פליקס מנדלסון

המלחין היהודי הנודע, **פליקס מנדלסון ברטולדי**, נכדו של הפילוסוף היהודי הנודע משה מנדלסון, יצוין השנה במספר בולי דואר שיונפקו בארצות שונות באירופה ואולי גם בארצות אחרות.

שמו המלא של פליקס מנדלסון, הוא **יעקב לודוויק פליקס מנדלסון ברטולדי** (1809-1847). הוא נולד במשפחה יהודית מתבוללת שהאמינה שלמען ההשתלבות בחברה הגרמנית, חובה עליה להמיר את הדת. בהיותו בן שש הוטבל פליקס ביחד עם שלושת אחיו לנצרות הפרוטסטנטית, ושנים אחר כך הוטבלו לנצרות גם הוריו. במשפחת מנדלסון היו הרבה שמות עבריים, כמו אברהם ולא, הוריו של פליקס, והאב אברהם מנדלסון, בחר לאמץ את השם ברטולדי, כשם המשפחה. למרות זאת לא ויתר פליקס על השם מנדלסון.

מסתבר שבהונגריה, בה הייתה פעם קהילה יהודית גדולה עם מספר רב של בתי כנסת, נותרו עדיין כאלה שהיו ראויים להנפקת בולים לכבודם. דואר הונגריה הנפיק לאחרונה שני בולים עם תמונות בתי הכנסת בבודפשט.

כל בול הוחתם בחותמת אירוע נפרדת, באחת מנורת שבעת הקנים ובאחרת נבל דוד, נעים זמירות ישראל. אגב, ההנפקות הבולאיות בהונגריה חדלו להיות זולות, משום הקרבה לאירו והמערב בכלל.

למרות שהתנצר, סבל לא אחת מהערות אנטישמיות. כך לדוגמה כתב המלחין ואגנר בחיבורו האנטישמי "היהדות במוזיקה", שמלחינים עם רקע יהודי, כדוגמת פליקס מנדלסון, כותבים "מוזיקה רדודה ומלאכותית שיש בה מן הפולחן היהודי בבית הכנסת, המחקה באופן שטחי את המוזיקה האמיתית". בהשפעת ואגנר החרימו הנאצים את יצירות מנדלסון והכריזו עליו מלחמת חורמה. יצירותיו של מנדלסון מושמעות בכל העולם, ואנו נצרף כמובן את הבולים עם דיוקנו לאוסף היודאיקה שלנו. כדברי חז"ל "יהודי אף על פי שחטא, יהודי הוא".

שני בתי כנסת בסין

סין לא שיתפה עצמה עד כה בהנפקות בולאיות בתחום היודאיקה. פריטי יודאיקה בולאית לא הופיעו מעולם לא בסין העממית ולא בטייוואן. הסנונית הראשונה הגיעה זה עתה מדואר סין הקומוניסטית, ולמרות שמדובר בבולים שהוכנו במסגרת "הבול שלי", כלומר בולים בהזמנה פרטית, בכל זאת ימצאו אולי אספנים שיבקשו לכלול בולים אלה באוסף היודאיקה שלהם.

מה שהופיע בסין זו הנפקה יוקרתית ביותר, מרשימה בצורתה, אך יקרה למדי. כל ההנפקות המוזמנות הן יקרות, כי תמיד מדובר במהדורות קטנות, מהודרות, העולות כסף רב. מחירו של הגיליון החגיגי שבו מופיעים שני בתי הכנסת בסין, "אוהל משה" ו"אוהל רחל", עומד על לא פחות ממאה דולר. כאמור, ההנפקה יפה אבל יקרה ביותר.

שני בתי כנסת בהונגריה

הבדיחה הידועה מספרת שליהודי יש בדרך כלל "שני בתי כנסת", האחד אותו הוא פוקד ובו הוא מתפלל, והשני בו לעולם לא תדרוך כף רגלו....(מפאת מריבה עם השמש...).

שטר כסף חסר ערך של 1000 מרקים מתקופת ההיפר אינפלציה בגרמניה, עליו הודפסו בתקופה הנאצית דברי תעמולה ארסיים כנגד היהודים שהואשמו במשבר הכלכלי. (מתוך הספר "כסף הטרור" - ראה עמוד 27)

חוג בולאי בבית הספר "גוונים" בראש העין

הספרייה החדשה של בית הספר מרשימה מאוד, ומהווה רקע מצוין לחוג פעיל המעודד את המשתתפים בו לפתח סקרנות ולחקור נושאים שונים תוך שימוש בבולים.
בין הנושאים אותם בחרו ילדי החוג לאסוף ניתן לציין: מדע, איכות הסביבה, ציפורים, בעלי חיים גדולים, אישים עוד.

לאחרונה ביקרו נציגי התאחדות בולאי ישראל בבית הספר "גוונים" שבראש העין, על מנת להתרשם מכילי ראשון מהחוג הבולאי המתקיים במקום. המדובר בחוג בולאות המשלב עיסוק במחשבים ובמחקר בו משתתפים עשרים ושניים ילדים בגילאי חטיבת הביניים. החוג מתקיים בספרייה של בית הספר, בהדרכת הספרנית **רחל אמיתי**.

ROMANO HOUSE OF STAMPS Ltd. - M.R.M

מכירה מס' 22 צפויה להתקיים בחודש מאי 2009
מתחילת מרץ 2009 יהיו מבצעים באתר המכירה.

* * *

חומר בולאי מגוון:

ארץ ישראל, מנדט, מנהלת העם, מדינת ישראל, אוטוגרפים.
חו"ל: אירופה, אסיה, אוספים, סדרות בודדות מכל התקופות.
נומיסמטיקה: מטבעות, שטרות מנדט, ישראל והעולם.

מעוניינים בחומר בולאי ללקוחותינו בארץ ובחו"ל.

* * *

כתובתנו: דיזינגוף סנטר - תל אביב - ת"ד 23274 תל אביב 61231
שעות פתיחה: ימי א'-ה' 9.30-20.00 - ו' 9.30-13.30

נציגים בלעדיים לאביזרים ואלבומי:

Exclusive Agency in Israel of LINDNER

חבר באגודות: **I.S.D.A. - I.F.S.D.A.**

http://www.romano.stampcircuit.com

Email: romano@stampcircuit.com

טל. / פקס 972-3-5282790

קמחא דפסחא / ד"ר יוסף ואלך

בתחילת המאה העשרים היו עדיין רבים מבני קהילת ירושלים סמוכים על שולחנם של קרוביהם באירופה, ונזקקו לנדיבותם של בני הקהילות היהודיות שיאספו כספים ויתרמו את חלקם לקיום הנוכחות היהודית בארץ הקודש.

לקראת חג הפסח של שנת 1907 אספו המתפללים בבית הכנסת "עדת ישראל" בברלין סכום של 300 מרק (סכום גדול מאוד באותם ימים) אותו התכוונו לשלוח כתמיכה לאנשי קהילת ירושלים. על מנת להבטיח שהסכום הגדול יגיע ליעדו בשלום, שלחו התורמים את הכסף באמצעות הדואר הגרמני, שנחשב כאמין, וכמכותב רשמו את סגן הקונסול הגרמני בירושלים. עבור המשלוח נדרשו השולחים לשלם 1.35 מרק.

את המעטפה חתמו השולחים באמצעות חותמת השעווה של בית הכנסת (הקהילה היהודית, בית הכנסת עדת ישראל, ברלין), ועליה המילה "פסח" בעברית. אולי רצו לאותת בכך למכותבים כי אין חשש חמץ בכספים המועברים אליהם.

מן החותמות הרבות שהוטבעו על המעטפה משני צדדיה ניתן לשחזר את הנתוב בו עברה באירופה, דרך איסטנבול ועד ירושלים. המעניין הוא שגם בתוך שטחה של האימפריה העות'מאנית טופל המכתב אך ורק בידיים אירופיות, וזאת על מנת להבטיח שתוכנה היקר של המעטפה לא "יאבד".

משלוח מהסופרמרקט האמריקאי

מאת: יעקב שבתאי

בשנת 1957 היו אזרחי מדינת ישראל הצעירה נתונים עדיין תחת משטר של צנע כלכלי. מחסור שרר במצרכי מזון רבים, ואת מרבית מוצרי הייסוד נדרשו האנשים לרכוש במנות קצובות, מפוקחות בפנקסים של תלושי מזון.

שפר מזלם של אלו שהיו להם קרובי משפחה וחברים בארצות שמעבר לים. "הדוד מאמריקה", שליבו הרחום נכמר מהמחשבה על קרוביו הסובלים חרפת רעב והכמהים למעט טעם של חו"ל, נהג לשלוח מעת לעת מצרכי מזון נחשקים אל בני המשפחה שבארץ הקודש.

כך בדיוק עשה זה ששלח את השקית שבתמונה. הוא הלך ככל

הנראה אל המרכול הקרוב לביתו בעיר ווטבורי שבמדינת קונטיקט, ורכש 14 אונקיות של אבקת אינסטנט קקאו משובח (כפי שניתן ללמוד מהרישום בתווית הצהרת המכס).

הקונה אפילו לא טרח לארוז מחדש את הקניה, אלא הלך מן המרכול ישירות אל סניף הדואר הקרוב, שילם שישים סנט עבור דמי משלוח מדרגה ראשונה, ושלח את שקית הקניות עם הקקאו לישראל ביום 21 בנובמבר 1957.

כשהגיעה שקית הקניות לישראל, התברר כי השולח טוב הלב שכח לציון את היישוב אליו מיועד המשלוח, והסתפק ברישום "שיכון הפועל המזרחי". פקידי הדואר ניסו לחפש את המכותב בראשון לציון, ומשלא עלה הדבר בידם, ניסו את מזלם בבני ברק. עבור הטרחה החליטו אנשי הדואר לחייב את הנמען באגרת מסירה בסך של 150 פרוטות. על שקית הקניות הוטבעה חותמת מתאימה, והודבקו בולי "דמי דואר" בסכום הדרוש. הבולים הוחתמו בבני ברק ביום 23 בינואר 1958, כך שכל הנראה הצליחו אנשי הדואר לאתר את הנמען, וזה זכה, לאחר ששילם את אגרת המסירה, לשתות בביתו כוס קקאו אמריקאי משובח.

כספות צפות

בתקופה שלאחר סיום מלחמת העולם הראשונה היו עדיין נתיבי השייט העולמיים בסכנה עקב המוקשים הימיים הרבים שנותרו בים. החשש מטביעה יצר שירות דואר חדש ומאובטח

מאת: משה רימר

להיכנע?!...שסבתא שלך תיכנע!..

בשנת 1879 פרצה מלחמת האוקיינוס השקט בין צ'ילה מצד אחד ובין בוליביה ובעלת בריתה פרו מהצד השני. העילה לפרוץ הקרבות היה מאבק על השליטה במרבצי האשלגן שבאזור המדברי על הגבול שבין צ'ילה ובוליביה.

ביום 23 במרץ 1879 נערך הקרב הראשון במלחמה, קרב טופאטרו. 554 חיילים צ'יליאנים, שכללו פרשים והיו מצוידים בשתי מכונות ירייה, התקדמו במטרה לכבוש את העיר הבוליביאנית קלמה, ונתקלו בקבוצה של 135 חיילים ואזרחים מבוליביה.

הבוליביאנים בהנהגתו של ד"ר לדיסלב קבררה התבצרו לאורך גדת נהר הטופאטרו, בסמוך לשני

גשרים חרבים, ולמרות נחיתותם המספרית הצליחו לעכב את הכוח הצ'יליאני, ולא נענו לקריאות שהופנו אליהם להיכנע.

כעבור מספר שעות, משכלתה התחמושת, נאלצו מרבית החיילים הבוליביאנים לסגת, אולם מספר קטן של אזרחים, בהנהגת קולונל אדוארדו אברואה, נותרו על מקומם ונלחמו עד מוות.

כעדות לגבורתו ואומץ לבו של אדוארדו אברואה (Eduardo Avaroa) סופר כי בתגובה לפניית המפקד הצ'יליאני, להיכנע ולהציל את חייו, ענה: "להיכנע?! שסבתא שלך תיכנע".

קרב הגבורה הזה הפך למרכיב חשוב במורשתה של בוליביה, יום הקרב מצוין מידי שנה כחג לאומי, ואברואה הוכר כגיבור לאומי.

בחודש מרץ 1952, במלאת 73 שנים לקרב, הנפיקה בוליביה סדרה בת 12 בולים (שישה בולים רגילים ושישה בולי דואר אוויר) שהוקדשו לגיבור הלאומי. בבול מופיעה דמותו של אברואה, כשהוא מניף את רובהו, ולצידו מצוטט משפט ההתרסה שלו כנגד המפקד הצ'יליאני.

קרב הגבורה של אברואה לא סייע לבוליביה לנצח בקרב. בשנת 1883, בתום ארבע שנות מלחמה, יצאה צ'ילה מן המלחמה וידה על העליונה. היא הצליחה להכניע את בוליביה ופרו, והשתלטה על שטחים שהיו שייכים קודם לשתי יריבותיה. בעקבות הפסד זה נותרה בוליביה ללא קשר אל הים, מצב בו היא נמצאת גם כיום.

הרקע להיווצרות שירות ההובלה המאובטח

במהלך מלחמת העולם הראשונה ניסה כל צד לפגוע בכל דרך אפשרית בכלכלתה של מדינת האויב, ולהזיק ליכולת הלחימה שלו. בין היתר, נזרעו נתיבי השייט העולמיים במיליוני מוקשים ימיים, שנועדו להטביע את ספינות האויב. בתום המלחמה נותרו מוקשים רבים שלא התפוצצו, ואלו המשיכו לפגוע ולהטביע ספינות שעברו באותם נתיבי שיט.

טביעת הספינה גרמה כמובן לאובדן המטען שנשאה על סיפונה, כולל דברי הדואר שהובילה. אנשים החלו לחשוש מלשלוח בדואר מסמכים חשובים ושאר פריטים שאין להם תחליף, ודרשו פתרון שיבטיח את ביטחונם של אותם מסמכים.

הפתרון שהוצע

חברה הולנדית בשם "ואן בלאדרן" נענתה לאתגר ופיתחה כספת מתכת מסוג מיוחד שהייתה בעלת יכולת ציפה. הרעיון היה שאת דברי הדואר יובילו על סיפון הספינה בתוך הכספת המיוחדת, כך שאם הספינה תיפגע ממוקש ותטבע, הכספת תצוף על פני המים וניתן יהיה למצוא אותה ולהציל את דברי הדואר שבה.

בקונגרס איגוד הדואר העולמי, שהתקיים במדריד בשנת 1920, אושרה ההצעה לקבוע תעריף מיוחד לצורך משלוח דברי דואר בכספות צפות. בשנת 1921 הונפקה בהולנד סדרת בולים מיוחדת לצורך תשלום עבור השירות המיוחד הזה. על הבולים רשומות בהולנדית

המילים DRIJVENDE BRANDKAST שפירושו "כספת צפה".

שירות דומה הוצע גם על ידי הדואר השבדי, אולם בשבדיה לא הונפקו בולים מיוחדים לשם כך, והתשלום בוצע בעזרת בולים רגילים.

סופו של השירות

השירות המיוחד לא זכה להיענות גדולה, ומכתבים אמיתיים המבולים בבולים אלו הם נדירים. פינוי המוקשים מנתיבי השייט הקטין משמעותית את הסיכון לספינות, ובשנת 1924 ביטל איגוד הדואר הבינלאומי את התעריף המיוחד להובלת דואר בכספות צפות.

זה רעיון

אין סוף לדרכים בהן יכול אספן להעניק גוון אישי לאוסף שהוא מטפח. דוגמאות לכך מופיעות במאמרו של אחד מקוראיו הוותיקים של עיתון שובל.

מאת: גדעון לוי

שחזור הבול
מפרו היה הראשון
בשורה ארוכה של
"בולים על בולים"
באוסף אותו אני
מטפח, ובו אני
מציג "בול על
בול" יחד עם הבול
המקורי לצידו.
אני מקווה
שסיפורים אישיים
אלו יתנו לאספנים
צעירים רעיונות
כיצד לפתח את
האוסף האישי
 שלהם.

קריאת המאמר "חותמות מן התנ"ך", שפורסם בגיליון 74 של שובל, דחפה אותי לנסות ולשתף את קוראי העיתון בשני "שיגעונות" שבחרתי לשלב באוסף הבולים האישי שלי.

שם עולמי

לפני כעשרים שנה עלה בדעתי לנסות ולהרכיב את שמי המלא, גדעון יהודה לוי, בעזרת חותמות דואר של יישובים בארצות הברית. חיפשתי ארוכות ברשימת סניפי הדואר בארה"ב עד שעלה בידי לאתר שלושה יישובים מתאימים: "גדעון" (GIDEON) במדינת מיזורי, "יהודה" (JUDA) במדינת ויסקונסין, ו-"לוי" (LEVY) במדינת ניו מקסיקו. שלחתי מעטפות מבוילות למנהלים של שלושת סניפי הדואר וביקשתי שיטביעו עליהן בצורה ברורה את חותמת הדואר של העיר. בתוך ימים ספורים קיבלתי את החותמות של "גדעון" ו-"יהודה", אולם המכתב השלישי חזר בצירוף הודעה שסניף הדואר של "לוי" נסגר שנים אחדות קודם לכן. בעזרת אספן חיפאי של חותמות מן התנ"ך קיבלתי צילום של חותמת היישוב "לוי" משנת 1960, אולם אני עדיין מחפש את החותמת החסרה על מנת להשלים את שמי המלא בחותמות.

לשחזר את תמונת הבול

ל"שיגעון" השני נתפסתי כאשר הגיע לידי בול שהונפק בפרו לרגל מלאת מאה שנה להנפקת הבול הראשון. בציר הבול שולבו עשרים ושמונה בולים שהודפסו במהלך מאה השנים החל מן הבול הראשון. בעזרת דף מעיתון בולאי, בו הופיעו הבולים בהגדלה ובאופן ברור, הרכבתי את רשימת הבולים ולאחר חיפושים רבים הצלחתי להשיג את כולם. נחמד מאוד להביט בדף המתאים באלבום ולראות את הבול "עם הפאזל" ולצידו כל הבולים המקוריים המופיעים בו.

תודה על תרומת בולים לנוער

לאירית אוחנה מראש העין

לזכרו של יצחק אפללו ז"ל מאשדוד

קצור הטאריף

מחירון השירותים שפרסם הדואר האוסטרי בחיפה בשנת 1907 מלמד פרק מהלכות משלוח דברי דואר בתחילת המאה העשרים.

מאת: צביקה אלוני

מכתבי כסף

מכתבי כסף צריכים להשלח בטענות מנייר חזק (הקצות לא תהיינה קצונות) וחתומים במספר תחנות של שישה די תדרוש לפי החוק את כל חלקי הטענות, בתותם דרוש להיות ציון מיוחד (כסל או סגנון). הערך דרוש להכתב במלים וגם במספרים. המרשאות כי תשלום תשלול תרופקנה נפרדות אתה טענות, ולא תקופלנה לעדרי הטענות, כבלקרי המרשאות, אין להדביק דבר על הטענות, בדרך כלל יוכלו מכתבי כסף להביל אך ששרי כסף (באנקוואטן וכו'), טענות תיכלנה להשלח אך להפאטין האוסטרים שבתחנתה; לאוסטריא, באנקוואטן, רוטנדיק, סערבי, ואינגארן.

בתקופה שקדמה להמצאת כרטיסי האשראי וההעברות הבנקאיות נאלצו האנשים לשלוח כסף מזומן באמצעות הדואר. הורים שביקשו לתמוך בילדיהם שעלו לארץ ישראל, או תורמים שאספו כספים למען הקהילות היהודיות בערי הקודש, פשוט הכניסו את השטרות למעטפה ושלחו אותה בדואר.

במצב זה הייתה כמובן סכנה שהכסף ייגנב בזמן המשלוח, ולכן הנהיגו שירותי הדואר תקנות מיוחדות לגבי מעטפות כסף. השולח נדרש לארוז את הכסף במעטפה מנייר עבה, ולהטביע על כל החיבורים והקפלים חותמות שעווה שימנעו את פתיחתם. ליעדים מסוימים, דוגמת טורקיה, אוסטריה, רומניה, הונגריה ועוד התיר הדואר האוסטרי לשלוח גם מטבעות ולא רק שטרות.

"מרשאות הפרטא"

מרשאות הפרטא, הכסף החסר להשלוח שלוח מכתבים וצורות יגבה טאט סקבליהם נגר מרשאות מיוחדות אשר תרופקנה על המכתבים חשוכי תשלום (וצורות על חתומה הנהל להם). על זה ראוי לשום לב, והמקבל סכתב בלתי חפצי כדורש, אל ישלח הכסף חסר הדרוש סכנו, בלתי אם מתאים הסך הדרוש סכנו עם סחיר מרשאות הפרטא אשר תרופק על המכתב, או יותר מהמרשאות תרופקות, וכו' אשר ידרש לשלם כסף פארטא סבלי מרשא, יתלונן חיפך לפני סנהל הפאטא.

בולי פורטו (הקרויים כיום בעברית "בולי דמי דואר") הם בולים אותם הדביק הדואר על מכתבים שלא בוילו במלא הסכום הדרוש. דמי הדואר במקרה זה היו כפול ממחיר המשלוח הרגיל של דבר הדואר. המכותב חויב לשלם את הסכום הכולל של בולי דמי הדואר בזמן קבלת המכתב.

הדואר מתריע בפני המכותבים שלא לשלם יותר מן הסכום המופיע בבולי "דמי הדואר", ולהתלונן בפני ההנהלה אם הפקידים ינסו לרמות אותם ולדרוש סכומים נוספים.

כאמור, קריאה בחוזר תעריפי הדואר יכולה לגלות לא מעט עובדות מעניינות על קשרי הדואר שהיו נהוגים בראשית המאה העשרים, ועל האתגרים עימם נאלץ שירות הדואר להתמודד על מנת לספק שירות אמין מבלי ליפול בפחים שטמנו לו לקוחות לא אמינים.

שירותי הדואר הזרים בארץ ישראל בתקופה שלפני מלחמת העולם הראשונה ניהלו ביניהם מאבק איתנים על קהל הלקוחות היהודיים, שהיו צרכני הדואר המשמעותיים ביותר באותו הזמן. הגדיל לעשות שירות הדואר האוסטרי, שהחל לפרסם טפסים ודפי הנחיות בשפה העברית.

בשנת 1907 הנפיק מנהל הדואר האוסטרי בחיפה חוזר ובו פירוט תעריפי הדואר בצירוף הנחיות כיצד יש לשלוח את דברי הדואר על מנת להימנע מתקלות. עיון בחוזר הזה מלמד רבות על סדרי הדואר שהיו נהוגים בארץ לפני יותר ממאה שנים.

מומלץ לבייל מכתבים מראש

הארבעה טענות מכתבים דרושה להיות ככתב כדור ונקרא חסב, ובציון כקום טען הנשלח אליו (תרחם והטענר), וגם ציון הסכום בתוספת באור הארץ והמחוז, לא להיות הוא כי תכתב הארבעה טענות חזין באותיות לאשיון, טוב כי יכתב עם וסטון המשלח מאחורי המכתב, לסמן יוקל להשיב את המכתב לפעליו אם טאית סוכה ישוב לטקום המשלח, טוב לשלוח את המכתבים חששו, (פאנקוואטן) ביאות, בער מכתבים בלתי חששים, או גם בלתי חששים ככל הדרוש, על המקבל לשלם כפל בער הסך החסר, וענינו דרוש ודוגמאות כחזרת וניירות סכנה לא ישלחו כלל בלתי חששים. המרשאות דרושה להדבק בקצה העליון של המכתב או הכרטיס, ליסון, דברים מסוכנים, או באלה אשר יוכלו להשחת את עניני הפאטא האחרים, לא יקבלו להשלוח, אסור לכתוב ידיעות פרטיות בעניני דפוס, וכן אסור לשלוח סתירות ישיש להן קיון, בתור דוגמאות.

חוזר ההנחיות מדגיש בפני השולח כי יש לרשום את הכתובת בצורה ברורה ומדויקת וממליץ לרשום מאחורי המכתב את פרטי השולח על מנת להבטיח שניתן יהיה להחזיר את המכתב אם יתגלו בעיות במהלך העברתו. לגבי מכתבים הנשלחים לארצות חו"ל מודגש כי יש לרשום את הכתובת באותיות לטיניות.

פסקה ארוכה מוקדשת לחשיבות ביול המכתב מראש. אמנם הייתה לשולח את האפשרות לשלוח מכתבים גם מבלי לשלם עליהם מראש, אולם הנהלת הדואר מזכירה לשולח כי במקרה כזה יהיה על מקבל המכתב לשלם מחיר כפול על מנת לקבל אותו. חל איסור על משלוח של מכתבים מסוגים מסוימים (בעיקר מכתבים מסחריים) ללא ביול מראש, ככל הנראה מתוך חשש שהמקבל יסרב לשלם עבור מכתבים מסוג זה, והדואר יפסיד את דמי המשלוח.

על מנת לעודד את הפעילות המסחרית של התושבים הנהיג הדואר תעריפים מיוחדים ומוזלים למשלוח של ניירות מסחריים, דברי דפוס, ודוגמאות של מוצרים המוצעים למכירה. הדואר היה מודע לאפשרות שיהיו מי שיבקשו להונוט את פקידי הדואר ולשלם מחירים מופחתיים עבור פריטים שאינם קשורים לנושאי מסחר, ולכן הודגש במזכר שאין לעשות שימוש פרטי בתעריפים אלו, וכי אין לנצל את תעריף הדוגמאות על מנת לשלוח מוצרים ללקוחות.

בולאות ארץ ישראל

שָׁלוֹחַ טְבֵּהִיב.
לְכָל הַמִּצְוֹת.

[illegible]

שם החברה | שם המנהל
קבלה בחירה | שם המנהל
שם המנהל | שם המנהל

הערת

[illegible]

המחלקה המרכזית לטיפול בנפגעים, הממונה על ידי משרד המשפטים, תמשיך לסייע לנפגעים ולבנות את חזית ההגנה. המשרד ימשיך לסייע לנפגעים ולבנות את חזית ההגנה. המשרד ימשיך לסייע לנפגעים ולבנות את חזית ההגנה.

המחבר מודה כי אין זה נכון להניח כי כל המדינות
המערביות הן דמוקרטיות, וכל המדינות
המזרחיות הן טוטליטריות. ישנן מדינות
המערביות הן טוטליטריות, וישנן מדינות
המזרחיות הן דמוקרטיות.

ב.
שבתה' בסף

[illegible]

הערות

[illegible]

3
 NATIONAL INSTITUTE OF STANDARDS
 Gaithersburg, Maryland

[illegible]

[26782] 277277

א	ב
ת	בזד כל תשנ"ח תשנ"ח
ה	1 תשנ"ח
ו	2 תשנ"ח
ז	3 תשנ"ח
ח	4 תשנ"ח
ט	5 תשנ"ח
י	6 תשנ"ח
יא	7 תשנ"ח
יב	8 תשנ"ח
יג	9 תשנ"ח
יד	10 תשנ"ח

הערות

[illegible]

ח
בני עקדת האבם האומרים
באומנם.

המנה הראשית בענין זה היא שיש להקפיד על שמירת המצב הקיים, ולמנוע כל שינוי אשר יאזיק אליו.

[illegible][illegible]

המחלקה הכלכלית והמסחרית של משרד המסחר והתעשייה
המחלקה הכלכלית והמסחרית של משרד המסחר והתעשייה

התעוררת הציבור (המחנכים צינור) וזכות במידע קודמת הממשל המהפכית
 כי ממשלה במידע הציבורי במידע, כיצד מידע הממשל המהפכית במידע
 ואם הממשל המהפכית הממשל המהפכית הממשל המהפכית הממשל המהפכית
 כיצד הממשל המהפכית הממשל המהפכית הממשל המהפכית הממשל המהפכית

[illegible][illegible]

77 טבעות הזהב.

במלי רפאטא דאסאט'ים אשר בתעניתה מהקבלת מנעקות!

שנה	מספר תלמידים	מספר מורים	מספר חדרים
1971	76	10	10
1972	14	10	10
1973	75	10	10

צדקות פאסט.

[illegible]

117

[illegible]

הפאסט הקיסרית האוכמריית
בחיפה.

קצור המאריך.

(לשכתה פשוטה, למעשה בן, לשכתה פשוטה)
(לשכתה פשוטה, למעשה בן, לשכתה פשוטה)

1907 חקלאות

יחזקאל

1920176 2187

בול? בולים!

משה רימר

הדפס הרכב בוצע הן על בולים משנת 1898 שנשאו את דיוקנו של קרלוס, מלך פורטוגל דאז, והן על בולים משנת 1910, עם התוספת של המילה "רפובליקה".

ההנפקה בוצעה בתנאים טכניים פרימיטיביים למדי, וניתן למצוא בבולים אלו תקלות רבות בהדפסה ובנקבוב.

בולי הודו הפורטוגזית נפוצים למדי, ואין קושי מיוחד להשיגם. בולים אחרים, שנצרו בדרך דומה במקומות שונים בעולם, הם לעיתים נדירים ויקרים ביותר.

לעיתים, כאשר מסתמן מחסור זמני בבולי דואר, ואין לרשות הדואר המקומית זמן מספיק על מנת לייצר בולים חדשים, נאלצים מנהלי הדואר לנקוט באמצעי לא שגרתי על מנת לספק את הצורך של הציבור בבולים. דוגמה לכך ניתן לראות בסיפור שהתרחש בתת היבשת ההודית לפני כמאה שנים.

מאז המאה השש עשרה החזיקה פורטוגל מספר שטחי חסות בהודו, שאורגנו כמושבה שנקראה בשם "הודו הפורטוגזית". במושבה זו הונפקו בולים החל משנת 1871.

כאשר הפכה פורטוגל בשנת 1910 לרפובליקה, הוסיפו על בולי מושבותיה, כולל על בולי הודו הפורטוגזית, את המילה "רפובליקה" באמצעות הדפס רכב.

בשנת 1912 נוצר בהודו הפורטוגזית מחסור חריף בבולי דואר. על מנת לענות על הביקוש נאלצו אנשי הדואר במושבה להוציא מן המחסנים את מלאי הבולים הישנים ולהוסיף עליהם בעזרת הדפס רכב את הערכים הנקובים הדרושים.

כל אחד מן הבולים חולק באמצעות נקבוב לשני חצאים, ועל כל חצי הודפס הערך הנקוב החדש. למעשה, מכל בול ישן הוכנו שני בולים חדשים.

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ

TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב
(Mail Auction)

מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאויר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

כסף הטרור

ספר חדש בהיקף של 450 עמודים שהופיע לאחרונה בגרמניה, מציג תוצרים של מחקר מקיף על אמצעי התשלום והבולים ששימשו בגטאות ובמחנות הריכוז בתקופת השואה באירופה.

מאת: אריה לינדנבאום

שער הספר ועליו שטר כסף מסדרת שטרות שהוכנה במחנה אורניינבורג

ניסיונות הדפסה של בולים שהוכנו עבור הכלואים בגטו וארשה, אך מעולם לא היו בשימוש.

הספר סוקר ביסודיות מדעית, היסטורית ודוקומנטארית, את כל אמצעי התשלום שהיו נהוגים בגטאות ובמחנות הריכוז החל משנת 1933 ועד שנת 1945. בולים ומכתבים מן השואה אמנם אינם מהווים את עיקרו של הספר, אבל פריטים רבים כאלו מובאים בו כעדות לתופעה של שימוש בבולים שהייתה נהוגה במספר גטאות.

עיקר הספר מוקדש לסקירת שטרות הכסף, המטבעות, מיני תוויות התשלום למזון, ולהבדיל תווי התשלום לשירותי מין עבור הנאצים, שהיו בשימוש במחנות ריכוז שונים.

לצד הפרוט המקיף ביותר שנעשה מעולם של אמצעי התשלום השונים, ניתנו בספר סקירות רחבות על מחנות הריכוז והגטאות, כך שהוא משמש גם כלקסיקון לתולדות השואה ולא רק כקטלוג של אמצעי תשלום ובולאות השואה.

המחבר צירף בתוך הספר שפע של צילומים, אותם ליקט מאספנים רבים ומוזיאונים שואה, לרבות "יד ושם". כיוון שאספני תולדות השואה מתמסרים בדרך כלל במקביל לבולאות ואמצעי תשלום, אין ספק בגודל תרומתם של גרובובסקי והאני לנושא זה.

פרק נרחב מוקדש בספר לסיפור הזיופים של הנאצים. במחנות הריכוז ייצרו הנאצים שטרות ובולי דואר של בעלות הברית, וזאת במטרה למוטט כלכלית של המדינות שהיו במלחמה עם הגרמנים. שפע המסמכים הדואריים והמנהליים המוצגים בספר נועדו להבליט את הקשר לנושאו של הספר "כסף וטרור".

אכן, הספר הוא תרומה חשובה ביותר לתולדות השואה ומדריך ערכי לשל אספן מתקדם בנושא השואה.

הגהה של בול דואר שהיה בשימוש בגטו לודז', על הבול מופיעה דמותו של "דקן היהודים" חיים רומקובסקי.

את ספר המחקר ההיסטורי כתב הנס לודביק גרובובסקי, בשיתוף עם וולפגאנג האני, מברלין.

וולפגאנג האני הוא בן לאם יהודיה ואב גרמני, דור ראשון של "מישלינג", שהיה אמנם ילד בזמן עלייתו של היטלר לשלטון, אבל בוגר כדי לזכור את אירועי הימים ההם. הוא מתגורר בברלין ונחשב לבעל האוסף הגדול ביותר בתחומי השואה השונים, לרבות אוסף של יותר מאלף גלויות אנטישמיות מכל הזמנים.

הנס גרובובסקי הוא יליד 1961 ולא חווה את תקופת השואה על בשרו, אך משחר נעוריו מתעניין בהיסטוריה ואמצעי תשלום וכתב מחקרים רבים בתחום זה. עבודתו האחרונה סוכמה בספר "כסף הטרור".

בול במקאו לכבוד לואי ברייל

ביום 4 בינואר 2009 הנפיק דואר מקאו (הממשיך להנפיק בולים באופן עצמאי למרות שמקאו מהווה כיום חלק מסין) בול לציון מלאת 200 שנה להולדתו של לואי ברייל, האדם שהמציא את הכתב הקרוי על שמו, והביא בכך מזור למיליוני עיוורים בכל רחבי תבל. בבול מופיע שמו של הממציא כשהוא כתוב בכתב ברייל.

רוסיה מציינת 75 שנה להולדת גאגארין

השנת מלאו שבעים וחמש שנה להולדתו של יורי גאגארין, האדם הראשון ששהה בחלל. היה זה אחד מרגעי הניצחון החשובים ביותר בתולדות ברית המועצות, ואין פלא שהדואר הרוסי בחר לציון את המאורע בהנפקת בול מיוחד ביום 6 במרץ 2009.

אומנויות לחימה בסלובקיה

ביום 13 במרץ 2009 מנפיקה סלובקיה בול המוקדש לאומנויות הלחימה שמקורן במזרח הרחוק. דואר סלובקיה בחר להדגיש כי אומנויות לחימה אלו נועדו בראש ובראשונה להנחות את האדם באשר לדרך הנכונה בה עליו ללכת, וכיצד עליו לנהוג כדי להפוך לאדם טוב יותר. המילה "דו" פירושה "דרך", ובהתאם "ג'ודו" פירושו "הדרך הנכונה".

בול בלשי בנסיכות מונקו

דואר הנסיכות הקטנה מונקו בחר לציון את יובל 150 שנה להולדתו של הסופר ארתור קונן דויל, מחברם של ספרי שרלוק הולמס. הבול הונפק ביום 16 בפברואר 2009, והוא מראה את דמותו של הבלש המפורסם מתעמק בפתרון תעלומה. אולי מנסה שרלוק הולמס להבין מה למונקו ולסופר דויל?

כוכב שבדי בצורת מגן דוד

ביום 29 בינואר 2009 הנפיקה שבדיה שני בולים שהוקדשו לנושא אסטרונומיה, הנושא האירופי לשנת 2009. על אחד הבולים מתוארים השמיים זרועי הכוכבים וביניהם כוכב אחד החתוך מגוף הבול בצורת מגן דוד.

קפריסין מציינת עשור לירור

ביום 12 במרץ 2009 בחרה קפריסין לציון מלאת עשר שנית לתחילת השימוש במטבע הכלל אירופאי, הירור.

תעשיית הקרמיקה של סן מרינו

סן מרינו בחרה להציג בסדרה בת שלושה בולים שהנפיקה ביום 20 בפברואר את תעשיית הקרמיקה המפותחת שלה.

גיבורים מצוירים על בולי צרפת

מי שהתרגל בשנים האחרונות לשמוע שוב ושוב על מלחמת התרבות שמנהלת צרפת כנגד התרבות האמריקאית, יופתע לראות על הבולים החדשים שהנפיקה צרפת ביום 2 במרץ את טוויטי הציפור, סילבסטר החתול, באגס באני ואחרים מידידיהם המצויירים.

מקדוניה מעודדת מחקר לעצירת סרטן השד

ביום 2 במרץ 2009 הנפיק דואר מקדוניה בול מיוחד במטרה להעלות את המודעות לאיתור מוקדם ומניעה של מחלת סרטן השד. שם המדינה מופיע בבול באותיות קיריליות, אולם את הסיסמה בחרו המקדונים לרשום בשפה האנגלית.

"חתום בנשיקה" יום האהבה בשבדיה

יש בולים שאינם דורשים כל הסבר, דוגמת הבול שהנפיק דואר שבדיה ביום 31 בינואר 2009 לרגל יום האהבה.

רישום המקרקעין בליכטנשטיין

רישום הבעלות על הקרקע נתפס בעינינו כיום כנושא מובן מאליה, חלק בלתי נפרד מהחיים הכלכליים של כל מדינה. לא תמיד זה היה המצב, וביום 2 במרץ הנפיקה ליכטנשטיין בול מיוחד לציון מלאת 200 שנה להקמת משרד רישום המקרקעין.

ולסיום, משהו משלנו, שלום עליכם באוקראינה

ביום 18 בפברואר 2009 הנפיקה אוקראינה בול מיוחד לציון מלאת 150 שנה להולדת סופר האידיש הדגול שלום עליכם, שנולד בעיירה קטנה בקרבת קייב, בירת אוקראינה.

כוכב הלכת צדק בבולי באי ג'רסי

דואר האי ג'רסי הצטרף ביום 10 בפברואר להנפקה האירופית של בולי חלל באמצעות סידרה בת ארבעה בולים המתארים את כוכב הלכת צדק וארבעה מירחיו. בכל אחד מן הבולים מופיעות גם קבוצת כוכבים אחת או יותר.

"בובה של בול" יובל לברבי

מונקו לא מפסיקה להפתיע במגוון הנושאים שהיא מצליחה לאתר במאמציה לכבוש את ליבו וכיסו של אספן הבולים. מי יוכל לסרב (ובעיקר מי תוכל לסרב) לצרף לאוסף את הבובה המפורסמת ביותר בעולם, המופיעה בבול שהונפק ביום 7 בפברואר 2009.

מקדוניה מכבדת את המלאכות המסורתיות

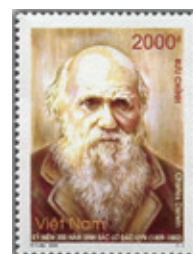
ביום 21 בינואר הנפיקה מקדוניה שני בולים שהוקדשו למלאכות של הנפח. על אחד הבולים מופיעה פרסה של סוס, תוספת נחמדה לאספני סוסים על בולים.

סלובניה – מדינה עם אהבה

לא סתם אומרים הסלובנים כי יש במדינתם אהבה רבה. המילה "סלובניה" הן באנגלית והן בסלובנית כוללת בתוכה את המילה אהבה באנגלית. דואר סלובניה טרח להדגיש את הקוריוז הזה בבול החביב שהנפיק ביום 30 בינואר 2009.

מאתיים שנה להולדת דארווין

בשנת 1809 נולד באנגליה צארלס דארווין, מי שלימים יהפוך לחוקר הטבע המפורסם ביותר בהיסטוריה. ווייטנאם בחרה לציין את האירוע בבול מיוחד אותו הנפיקה ביום 12 בפברואר 2009.

ושוב, מאתיים שנה להולדת דארווין

גם איטליה בחרה לציין את היובל להולדתו של חוקר הטבע. לצד דמותו מוצג בבול האיטלקי התרשים המפורסם בו מתואר האופן בו התפתח הקוף הפריסטורי, הזדקף על רגליו, פיתח את מוחו, והפך לאדם כפי שאנו מכירים אותו כיום.

22.4.2009
חותמת יום ההופעה
שנת האסטרונמיה
הבינלאומית

7.4.2009
חותמת אירוע
ידיד הבולים
אפריל 2009

3.3.2009
חותמת אירוע
ידיד הבולים
מרץ 2009

11.2.2009
חותמת אירוע
עמידר חוגגת 60

25.1.2009
חותמת יום ההופעה
מעטפת רשום מבוילת

5.5.2009
חותמת אירוע
ידיד הבולים
מאי 2009

22.4.2009
חותמת יום ההופעה
מוזיקה ישראלית

22.4.2009
חותמת יום ההופעה
שנת פולין בישראל

22.4.2009
חותמת יום ההופעה
יום הזיכרון לחללי מערכות
ישראל

22.4.2009
חותמת יום ההופעה
תווית ביול
בז אדום

שתי מנורות

ביום 17 בפברואר 2009 הנפיק השירות הבולאי מהדורה חדשה של קונטרס בולים מן המניין "דואר 24".

בקונטרס החדש חל שינוי בנוסח התרגום לערבית.

על מנת לציין כי המדובר בהדפסה שנייה של בולים מן המניין, בחר השירות הבולאי לשלב בשולי גיליון הבולים את סימן המנורה, וזת בהתאם למספרה הסידורי של ההדפסה. לפיכך, גם מי שאינו בקיא בקריאת אותיות ערביות, לא יתקשה להבחין כי מדובר בקונטרס מן המהדורה השנייה, וזאת בעזרת שתי המנורות הקטנות שבפינה הימנית העליונה של הקונטרס.

מעניין יהיה לגלות עם הזמן לכמה מנורות, כלומר הדפסות חוזרות, יצליח השירות הבולאי להגיע.

בולי מידן ראובן

קונה ומוכר בולים
בולי ישראל, שנתונים,
תוויות קלוסנדרוף, סימה ובולי זרחה שונים

טל' נייד: 052-8301265

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל.
ניתן לעשות הזמנה בדאר.

סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER

מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

בית טוב www.bait-tov.com

בולים בחבילות לפי נושאים ולפי מדינות,
בולי ישראל, חותמות, אלבומים ואביזרים.

שילחו 200 בולי ישראל משומשים כלשהם (לא שונים)
רחוצים, נקיים ולא פסולים, ותקבלו סדרות בולי חו"ל.

ת"ד 2275 בת-ים 59121, טל/פקס: 03-5535313

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה, הופיע מחירון בולי ישראל 2008
בולי הרשות הפלסטינית

מבצע:

חוויד שקוף ושחור, 120 ש"ח

יבוא אלבומי IMPORTA והוויד

רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871

הופיע מחירון 2008 בתערוכה

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם ובולי ישראל,
טעויות, תוויות מכל הסוגים, זרחנים
בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים

נציג בלעדי של DAVO-1 MICHEL

אלנבי 94 תל-אביב (במרתף)

טל': 03-5605755; פקס: 03-5605430

email: stamps.center@gmail.com

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה

- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו

- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה

- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE,
OTTOMAN PERIOD, JUDAICA

- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

Please write for a catalogue

Ask about special low vendor commission rates

P.O.Box 8101 - TRENTON NJ 08650 USA

E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET

Phone: 609-298-2891

קונים בלבד !
קונים אוספים ולוטים של מעטפות ומכתבים
שעברו בדואר מפלשתינה וישראל
(לא מעטפות יום ראשון)

תשלום מיידי

אמנות מוצרים בולאיים (ישראל) בע"מ

טל. 03-5477966

אוניסטמפס

בולי גרמניה, אנגליה, שווייץ,
צרפת, ישראל,
נושאים, יודאיקה ועוד.

קונים אוספים בולים ומטבעות

ת.ד. 32120 תל-אביב 03-5661077

טל. 03-5661077

אליק רינק

בולים ומטבעות

קונה ומוכר

רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 4124,

טל. 03-6297192, פקס. 03-5255131,

מען: 03-5227922

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים - ישראל וחו"ל - מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים
המבחר הגדול בארץ!!

דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,

טל/פקס. 03-5251552,

דוא"ל: motib51@smile.net.il

הספריה הבולאית**של התאחדות בולאי ישראל**

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל פתוחה
לקהל הרחב ביום ה' בלבד בשעות 12:00-19:30

(ללא תשלום)

השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות -
לחברי ההתאחדות. עיון במקום - לקהל הרחב.

הכניסה חינם

רח' פינסקר 2, תל-אביב, קומה א',

טל': 03-6295547

בולי האו"ם ומען עולם טוב יותר אוספים בולים יפים ונחשפים לנושאים כלל עולמיים

6 בפברואר 2009 - 100 שנה לציון הולדתו של מזכיר האו"ם או-טאנט

6 בפברואר 2009 - מן המניין ניו-יורק

5 במרץ 2009 - חרקים בסכנת הכחדה

